

ผลงานนวนิยายของนักประพันธ์หญิงชาวจีนที่มีการเผยแพร่ใน ประเทศไทยในปี 1996-2016

ปรียากร บุญธรรม

สาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

อีเมล : Poona_chi@hotmail.com

รับบทความ: 1 เมษายน 2564 แก้ไขบทความ: 14 พฤษภาคม 2564 ตอรับบทความ: 28 กันยายน 2564

บทคัดย่อ: งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของวรรณกรรมและลักษณะการประพันธ์ของนักประพันธ์หญิงชาวจีนที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับและเผยแพร่ในประเทศไทยจากการศึกษานวนิยายของนักประพันธ์หญิงชาวจีน 6 ท่าน ที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ในประเทศไทยในปี 1996-2016 จากการวิจัยพบว่าประเภทวรรณกรรมที่พบในงานประพันธ์ของนักประพันธ์หญิงชาวจีนทั้ง 6 ท่านมี 4 ประเภทคือ 1) วรรณกรรมสะท้อนสังคม 2) วรรณกรรมแนวสัจนิยมใหม่ 3) วรรณกรรมแนวแสงสว่างแห่งใจ และ 4) วรรณกรรมแนวสตรีนิยม ผลงานการประพันธ์มีความหลากหลายทางวรรณกรรมตามความทางถนัดของผู้ประพันธ์ ผู้ประพันธ์ได้บอกเล่าถึงสิ่งที่สตรีหญิงชาวจีนต้องประสบพบเจอเพื่อเอาตัวรอดจากสังคมที่ถูกกดขี่และไม่ได้รับการยอมรับจากเพศชาย ซึ่งนักประพันธ์หญิงชาวจีนได้ถ่ายทอดออกมาให้ผู้อ่านได้รับรู้ผ่านผลงานการประพันธ์อย่างเยี่ยมยอด นอกจากนี้ นวนิยาย 5 ใน 6 เรื่อง เป็นผลงานพระราชนิพนธ์แปลของสมเด็จพระเทพฯ ที่แสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถด้านภาษาจีนและส่งผลให้ผู้อ่านชาวไทยหันมาสนใจนวนิยายแปลจีนแปลไทยเพิ่มมากขึ้นด้วย

คำสำคัญ: ผลงาน; นักประพันธ์หญิงชาวจีน ; เผยแพร่; ประเทศไทย

Novels of Chinese Women Authors Published in Thailand Between 1996 and 2016

Preeyakorn Boontham

Department of Chinese, Faculty of Liberal Arts and Science, Nakhon Phanom University

E-Mail : Poona_chi@hotmail.com

Received: 01st April 2021

Revised: 14th May 2021

Accepted: 28th September 2021

Abstract: The research aimed 1) to examine the influential factors that contribute to increased novels composed by Chinese women authors, and 2) to investigate the writing styles of Chinese women authors whose works were highly lauded in Thailand. According to the investigation, the works by six Chinese women authors published in Thailand were found to be diverse due to literary expertise of each author. It was found that there were four literary sub-genres of novels published in Thailand as follows: 1) reflective literature, 2) realism literature, 3) root-seeking literature, and 4) feminist literature. The most popular sub-genre was feminist literature. The authors disclosed the gender role of Chinese women with struggling and oppressive values which were attributed from the society under conditions of male dominance and supremacy. The works by six Chinese women authors were highly acclaimed by both national and international awards. Five of six translated version novels were composed by Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn.

This illustrated the intelligence in the Chinese language possessed by Her Royal Highness and contributed to the expanding popularity of Chinese to Thai translated version novels among Thai readers.

Keywords: Novels; Chinese Women Authors; Publishing; Thailand

1996 年至 2016 年泰国出版之翻译小说—— 以中国女作家作品为例

丽慧

那空帕农大学中文讲师，中文专业，人文学院，那空帕农大学

电子邮箱: Poona_chi@hotmail.com

收稿日期: 2021-04-01

修回日期: 2021-05-14

接受日期: 2021-09-28

摘要: 本文旨在研究中国女小说家作品翻译和传播的因素，以及调查备受泰国赞扬的中国女作家之写作风格。研究发现，在泰国出版的六位中国女作家的作品，基于其文学专长相当多样，一共有四种小说流派，分别是：1) 反思文学；2) 现实主义文学；3) 寻根文学；4) 女性主义文学。最受欢迎的即为女性主义文学。这些女作家披露了在男性统治的社会下中国女性挣扎受压迫的角色。其作品获得了国内外高度评价。其中五本由玛哈·查克里·诗琳通公主殿下所翻译。这展现了公主过人的文学素养，为 泰国中泰翻译小说的传播做出了贡献。

关键词: 泰语；潮州话借词；借词类型；词义演变

1. บทนำ

การศึกษาผลงานนวนิยายจีนแปลไทยของนักประพันธ์หญิงชาวจีนในครั้งนี้เริ่มจากปี 1996 จนถึงปี 2016 ซึ่งก่อนหน้านี้มีการเข้ามาของนวนิยายจีนแปลไทยอยู่เรื่อยมา หากแต่ผลงานส่วนใหญ่เป็นของนักประพันธ์ชายที่มีชื่อเสียง เช่น ผลงานของหลู่ซวี่น (鲁迅) ที่พบว่ามีการเผยแพร่ในปี 1975 จากผลงานเรื่อง เรื่องจริงของอาคิว 《阿 Q 正传》 แปลโดย อภิวัต (นามสมมติ) และหลังจากนั้นก็พบผลงานของหลู่ซวี่นเพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นนวนิยายรวมเรื่องสั้น: ตะโกนสู้ 《鲁迅小说集：呐喊》 ผ่นสลาย 《伤逝》 พรุ่งนี้ 《明天》 นอกจากนี้ยังมีผลงานนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงท่านอื่น ๆ เช่น เหมาตุ๋น (茅盾) เหลาเส่อ (老舍) และปาจิน (巴金) ซึ่งการนำผลงานของนักประพันธ์ชาวจีนเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย พบว่าไม่ใช่เพื่อจุดประสงค์ทางการเมืองหรือการค้าเพียงอย่างเดียว แต่ทางสำนักพิมพ์ได้เล็งเห็นแล้วว่านวนิยายจีนเหล่านี้เป็นนวนิยายที่ได้รับรางวัลควรค่าแก่การอ่าน รวมถึงแนวโน้มของนวนิยายแปลจีนร่วมสมัยแนวสัจนิยมในปัจจุบัน ได้ปรับเปลี่ยนกลวิธีในการเขียนให้เข้ากับโลกในยุคปัจจุบัน แต่ยังคงทำหน้าที่สะท้อนความเป็นจริงของโลกใบนี้เช่นเดิม เพียงแต่มุมมองที่เขียนออกมานั้นแสดงให้เห็นมุมมองของวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่กับการดำรงอยู่ของประเพณีดั้งเดิมที่มีมาอย่างยาวนานหรือเศรษฐกิจและการเมืองที่บีบบังคับให้ผู้คนต้องเปลี่ยนไปตามกระแสโลก ซึ่งนวนิยายแนวสัจนิยมยังคงสะท้อนออกมาได้อย่างมีเสน่ห์และทำให้ผู้อ่านหลงใหล อีกทั้งยังเป็นนวนิยายที่เป็นเสมือนบันทึกทางประวัติศาสตร์ในแต่ละยุคที่ผ่านมามีอีกด้วย

จนกระทั่งในปี 1996 สำนักพิมพ์นานมีได้มีการตีพิมพ์ผลงานของนักประพันธ์หญิงชาวจีนจำนวนสองเรื่องคือ หงส์ป่า 《鸿》 ผลงานของ จางหรง (张戎) แปลโดยจิตราภรณ์ ตันรัตนกุล และเมฆเหินน้ำไหล 《行云流水》 ผลงานของฟ่งฟ่ง (方方) ซึ่งเป็นนวนิยายจีนแปลไทยที่สมเด็จพระเทพฯ ทรงเริ่มพระราชนิพนธ์แปลวรรณกรรมจีนครั้งแรกและทรงอนุญาตให้สำนักพิมพ์นานมีเป็นผู้จัดจำหน่าย ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้อ่านและมีการตีพิมพ์ซ้ำหลายครั้ง นวนิยายที่สมเด็จพระเทพฯ ทรงพระราชนิพนธ์แปลส่วนใหญ่

เป็นผลงานของนักประพันธ์หญิงชาวจีน โดยนักประพันธ์หญิงหลายท่านมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลกและยังมีรางวัลการ์ตูนตีความความสามารถ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของการศึกษาผลงานของนักประพันธ์หญิงชาวจีนถึงลักษณะเด่นของการประพันธ์รวมถึงวรรณกรรมประเภทใดที่ผู้อ่านไทยให้ความสนใจต่อผลงานของนักประพันธ์หญิงชาวจีนที่มีการเผยแพร่ในประเทศไทย

จากการสำรวจพบว่านวนิยายแปลจีนของนักประพันธ์หญิงชาวจีนมีจำนวน 6 เรื่อง โดยเรื่องที่หนึ่ง เป็นผลงานการประพันธ์ของ ผลงานของจางหรง (张戎) เรื่อง หงส์ป่า 《鸿》 แปลโดยจิตราภรณ์ ตันรัตนกุล เผยแพร่ในปี 1996 ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นานมี ได้รับการตีพิมพ์มาแล้ว 5 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 8,000 เล่ม เรื่องที่สองผลงานของฟางฟาง (方方) เรื่อง เมฆเหินน้ำไหล 《行云流水》 แปลโดยสมเด็จพะเทพรัตน์ราชสุตาฯ และตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นานมี ได้รับการตีพิมพ์มาแล้ว 20 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 71,500 เล่ม เรื่องที่สามผลงานของหวังอันอี (王安忆) เรื่องหมู่บ้านเล็กตระกูลเป้า 《小鲍庄》 แปลโดยสมเด็จพะเทพรัตน์ราชสุตาฯ และตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นานมี ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี 2012 จำนวน 10,000 เล่ม เรื่องที่สี่ผลงานของฉือลี่ (池莉) เรื่องนารินครา 《她的城》 แปลโดยสมเด็จพะเทพรัตน์ราชสุตาฯ และตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นานมี จำนวน 2900 เล่ม เรื่องที่ห้า ผลงานของเหลียนหิง (铁凝) เรื่องตลอดกาลนั้นนานแค่ไหน 《永远有多远》 แปลโดยสมเด็จพะเทพรัตน์ราชสุตาฯ ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นานมีและตีพิมพ์ 2 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 25,000 เล่ม และเรื่องที่หกผลงานของชวนหนี่ (川妮) เรื่องความรักใดจะไม่ปวดร้าว 《哪一种爱不疼》 แปลโดยสมเด็จพะเทพรัตน์ราชสุตาฯ ได้รับการตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นานมีและตีพิมพ์ครั้งแรกในปี 2016 จำนวน 15,000 เล่ม

จากการรวบรวมผลงานของนักประพันธ์หญิงชาวจีนที่ได้รับการเผยแพร่ในประเทศไทย พบว่าจากผลงาน 6 เรื่อง มีผลงาน 5 เรื่องเป็นผลงานการแปลของสมเด็จพะเทพฯ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงให้ความสนใจนวนิยายจีนแนวสะท้อนสังคมและแสดงให้เห็นถึงความปรีชาสามารถด้านการแปลภาษาจีนของพระองค์ นอกจากนี้ยังพบว่าสำนักพิมพ์ที่ท่า

การตีพิมพ์นวนิยายแปลจีนมากที่สุดคือ สำนักพิมพ์นานมีและการตีพิมพ์แต่ละเรื่องเฉลี่ยประมาณ 10,000 เล่ม ซึ่งจากข้อมูลที่ได้รับจึงนำไปสู่การศึกษาปัจจัยที่ทำให้ผลงานของนักประพันธ์หญิงชาวจีนที่ถูกนำมาเผยแพร่ในประเทศไทยและศึกษาประเภทของวรรณกรรมและลักษณะการประพันธ์ของนักประพันธ์หญิงชาวจีนที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับและเผยแพร่ในประเทศไทย

2. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. วรรณกรรมแนวทบทวน (Reflective literature) คือ การบรรยายถึงเรื่องราวความทุกข์ยากของบุคคลกลุ่มเล็ก ๆ ในสังคม ตัวเอกของงานประพันธ์ประเภทนี้ไม่มีอำนาจที่จะแสดงออกหรือสะท้อนเรื่องราวเลวร้ายต่าง ๆ ออกสู่สังคมภายนอกให้รับรู้ได้ แต่นักเขียนจะดึงเอาเรื่องราวความทุกข์เหล่านั้นมาเปิดเผยสู่สาธารณชนและนำเอาข้อเท็จจริงบางประการในประวัติศาสตร์มาอ้างอิง

2. วรรณกรรมแบบสัจนิยม (realism literature) หรือ แนวเสมือนจริง คือคำศัพท์ทางด้านวรรณกรรม ที่หมายถึงวรรณกรรมแนวที่พยายามให้ความรู้สึกใกล้เคียงกับชีวิตจริง เหตุสมผล โดยอาศัยการบรรยายให้เห็นภาพแจ่มชัด เหตุการณ์น่าเชื่อถือ ตัวละครมีแรงจูงใจ หรือมีการเลียนแบบเหตุการณ์จริงในสังคมแล้วสอดแทรกจินตนาการของผู้เขียนลงไป โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตีแผ่แง่มุมต่าง ๆ ของสังคมออกมาให้ผู้อ่านได้รับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของตรีศิลป์ บุญขจร (2523) ที่กล่าวว่าการศึกษาวรรณกรรมจึงต้องควบคู่กับการศึกษาสังคม วรรณกรรมมีความสัมพันธ์กับสังคม วรรณกรรมสะท้อนประสบการณ์ชีวิตในยุคสมัย ไม่ว่านักเขียนจะจงใจสะท้อนสังคมหรือไม่ก็ตาม นักวิจารณ์บางคนจึงกล่าวว่าวรรณกรรมเป็นคั่นฉ่องแห่งยุคสมัย เนื่องจากเป็นภาพถ่ายชีวิตยุคสมัย เป็นภาพถ่ายทอดวิถีชีวิตในแต่ละสังคม และสอดคล้องกับผลงานของสุพิศ เอื้องแซะ, สนิท สัตโยภาส และ

นราวัลย์ พูนพิพัฒน์ (2560) ที่กล่าวว่าวรรณกรรมเป็นผลงานการสร้างสรรค์ของมนุษย์ วรรณกรรมและมนุษย์ต่างเป็นผลผลิตของสังคมเราจึงสามารถศึกษาสังคมได้จากวรรณกรรม

3. วรรณกรรมแสวงหารากเหง้า (Root-seeking literature) เกิดขึ้นราว ๆ ปี 1980 โดยเริ่มสืบค้นความหมายทางสังคมและความหมายทางวัฒนธรรมขึ้นมาอีกครั้ง ซึ่งเรื่องราวล้วนเต็มไปด้วยความลำบากความทุกข์ยากจากสงคราม ที่ทำให้เกิดความสูญเสีย ทั้งหยดเลือดและหยาดน้ำตา ดังเช่นผลงานวรรณกรรมรากของ อเล็กซ์ เฮลีย์ เป็นผลงานวรรณกรรมที่เขียนขึ้นราวปี 1970 โดยเนื้อหาได้เล่าถึงคนผิวดำชาวอเมริกาที่ถูกเหยียดหยาม จนทำให้เกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจว่าที่ดินแห่งนี้ไม่ใช่บ้านของตน ซึ่งเนื้อหาจะโดดเด่นไปทางด้านประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ ชีวประวัติ และรัฐศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ และผลงานวรรณกรรมค้นหารากเหง้าของจีนในยุคแรกเป็นผลงานของอาเจิง (阿城) จากเรื่องราชาหมากรุก 《棋王》 นอกจากนี้ยังมีนักเขียนบางกลุ่มที่เขียนนวนิยายค้นหารากเหง้า โดยใช้การเขียนแบบสมัยใหม่ของชาวตะวันตก เช่น ผลงานเรื่องตำนานรักทุ่งสีเพลิง 《红高粱》 ของ ม่อเหยียน (莫言) นอกจากนี้อมรรัตน์ เนตรธัญญกรวงศ์ (2017) กล่าวว่า “ผลงานวรรณกรรมแสวงหารากเหง้า (Root-seeking literature) ของจีนโดดเด่นด้านการใช้จินตนาмаอุปมาถึงสังคมและการวิเคราะห์ “ราก” ที่เป็นจิตวิญญาณของชาวจีน รวมถึงวัฒนธรรมจีนแบบดั้งเดิม ส่วนมากจะบรรยายถึงสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น ทบทวนความเป็นมาของวัฒนธรรมและเริ่มตระหนักถึงความอยู่รอด

4. วรรณกรรมแนวสตรีนิยม (feminist literature) คือ การบรรยายถึงเรื่องราวของเพศหญิงที่ถูกสังคมกดขี่และถูกเอารัดเอาเปรียบจากเพศชาย งานประพันธ์ประเภทนี้จะถ่ายทอดระบบความคิดและกระบวนการทางสังคมที่พยายามเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่เพศชายอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบและเพศหญิงตกอยู่ในสภาพที่เป็นรอง ซึ่งตรงกับที่วรุณี ภูริสินสิทธิ์ (2545) ได้นิยามความหมายของคำว่า สตรีนิยม ไว้ว่าเป็นระบบคิดและกระบวนการทางสังคมที่พยายามจะเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะ

ตั้งอยู่บนการวิเคราะห์ที่ว่าผู้ชายอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบและผู้หญิงอยู่ในสภาพที่เป็นรอง นอกจากนี้ยังมีผลงานของธัญญา สังขพันธานนท์ (2559 อ้างถึงใน อรจิรา อัจฉริย์ไพบุลย์, 2017) ที่ได้ให้ความหมายของคำว่า สตรีนิยมไว้ว่า ความเป็นหญิง (Feminine) และความเป็นชาย (Masculine) นั้นถูกทำให้แตกต่างโดยสังคมของเราและผู้หญิงมักจะถูกจัดระเบียบ หรือ จัดการไม่ให้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในทุกพื้นที่และสถาบันทางสังคมจึงมีความปรารถนาที่จะเปลี่ยนแปลงสถานะนี้ให้หมดไป โดยการนำเสนอทัศนะใหม่ทางสังคมที่จะจัดความคิดเก่าที่ว่าทำไมผู้หญิงจึงเป็นอย่างนั้น และพยายามมองด้วยทัศนะใหม่ว่าผู้หญิงไม่ได้มีฐานะที่ต่ำต้อย และผู้ชายก็ไม่ได้เหนือกว่า สตรีนิยมเป็นระบบคิดมีจุดร่วมกันอย่างน้อยสองประการด้วยกัน คือ หนึ่งเป็นระบบคิดที่พยายามอธิบายสถานะความเป็นรอง ความเป็นอื่นของผู้หญิง และสองเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อเปลี่ยนแปลงและปลดปล่อยความเหลื่อมล้ำและไร้อำนาจของผู้หญิงในความสัมพันธ์บนฐาน เพศสถานะ ทฤษฎีสตรีนิยม ตระหนักต่อการควบคุมของระบบปิตาธิปไตย (Patriarchy) รวมทั้งการแสวงหาประโยชน์และการกดขี่ ทั้งในระดับสาระและอุดมการณ์ของผู้หญิง

การศึกษาวรรณกรรมแปลทำให้ทราบถึงสภาพสังคม การเมือง ความเชื่อ และความ เป็นอยู่ผ่านทางการบอกเล่าของผู้เขียนผ่านทางตัวอักษรที่ร้อยเรียงขึ้นมา พร้อมทั้งส่งผ่าน ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ ประเพณีและวัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้ทำให้วรรณกรรมเป็นสิ่งที่ ทรงคุณค่าและควรค่าแก่การเผยแพร่สู่ตลาดนักอ่านไทย และในปัจจุบันวรรณกรรมแปลจีนใน ประเทศไทยได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับในกลุ่มนักอ่านชาวไทยเพิ่มมากขึ้น

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาประเภทของวรรณกรรมและลักษณะการประพันธ์ของนักประพันธ์หญิง ชาวจีนที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับและเผยแพร่ในประเทศไทย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ทำการศึกษาวรรณกรรมของนักประพันธ์หญิงชาวจีนที่มีการตีพิมพ์และเผยแพร่ในประเทศไทย โดยเลือกวรรณกรรมแนวสัจนิยมที่บอกเล่าเรื่องราวตามความถนัดของผู้เขียน ซึ่งงานวิจัยนี้เลือกวิธีวิจัยแบบเอกสาร (Document research) และนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analysis description) เพื่อให้งานวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลให้ตรงกับแนวคิดของงานวิจัย จึงกำหนดขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมผลงานนักประพันธ์หญิงชาวจีนที่มีการตีพิมพ์และเผยแพร่ในประเทศไทย ระหว่างปี ค.ศ. 1996-2016

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษานวนิยายของนักประพันธ์หญิงชาวจีนที่ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ในประเทศไทยในช่วงปี ค.ศ. 1996-2016 ตลอดระยะเวลา 20 ปี มีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ดังนี้

ปีที่พิมพ์	เรื่อง	ผู้แต่ง	ผู้แปล	สำนักพิมพ์
1996	หงส์ป่า 《鸿》	จางหรง 张戎	จิตราภรณ์ ตันรัตนกุล	สำนักพิมพ์นานมี
1996	เมฆเหินน้ำไหล 《行云流水》	ฟางฟาง 方方	สมเด็จพะเทพฯ	สำนักพิมพ์นานมี

ปีที่พิมพ์	เรื่อง	ผู้แต่ง	ผู้แปล	สำนักพิมพ์
2012	หมู่บ้านเล็กตระกูลป๋า 《小鲍庄》	หวางอันอ๋อ 王安忆	สมเด็จพะเทพฯ	สำนักพิมพ์นานมี
2013	นารินครา 《她的城》	ฉือลี่ 池莉	สมเด็จพะเทพฯ	สำนักพิมพ์นานมี
2014	ตลอดกาลนะนานแค่ไหน 《永远有多远》	เถียนหนิง 铁凝	สมเด็จพะเทพฯ	สำนักพิมพ์นานมี
2016	ความรักใคร่จะไม่ปวดร้าว 《哪一种爱不疼》	ชวนหนี่ 川妮	สมเด็จพะเทพฯ	สำนักพิมพ์นานมี

6. ผลการวิจัย

ผลงานของนักประพันธ์หญิงชาวจีนที่มีผลงานตีพิมพ์และเผยแพร่ในประเทศไทยจำนวน 6 เรื่อง จาก 6 นักประพันธ์หญิงชาวจีนที่เล่าเรื่องสตรีในบริบทที่แตกต่างกันไป ซึ่งวรรณกรรมทั้ง 6 เรื่องนี้สามารถแบ่งตามลักษณะทางวรรณกรรม ดังนี้

1. วรรณกรรมแนวทบทวน (反思文学): หงส์ปา 《鸿》¹ เรื่องเล่าของหญิงสามชั่วอายุคน

หงส์ปา 《鸿》 ผลงานการประพันธ์ของจางหรง (ชื่อภาษาอังกฤษ: Jung Chang และชื่อภาษาจีน: 张戎) เป็นนวนิยายที่ได้รับการแปลมากกว่า 30 ภาษา นวนิยายเรื่องนี้เป็นแนวสะท้อนสังคมอิงประวัติศาสตร์ ที่เล่าเรื่องราวของผู้หญิงหลายยุคหลายสมัยที่ต้องมีชีวิต

¹ นักเขียนชาวอังกฤษเชื้อสายจีน เจ้าของผลงานอัตชีวประวัติจีนเรื่อง 《鸿》 ยู่จางเกิดปี ค.ศ. 1952 ที่เมืองอู่ปิ่น (宜宾市) มณฑลเสฉวน (四川省) สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้รับทุนการศึกษาไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษในปี ค.ศ. 1978 และถือเป็นชาวจีนคนแรกที่จบปริญญาเอกด้านภาษาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยยอร์ก ในปี ค.ศ. 1982 ต่อมาสมรสกับจอน ฮัลลiday (Jon Haliday) ชาวไอร์แลนด์ ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์เอเชียสมัยใหม่ และได้ใช้ชีวิตอยู่ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

อยู่ในช่วงที่จีนเกิดการเปลี่ยนแปลงในช่วง 1949-1970 ซึ่งเป็นปีที่พรรคคอมมิวนิสต์จีน (共产党) มีอำนาจในขณะนั้น ซึ่งถูกผู้คนภายนอกมองว่าเป็นดินแดนลึกลับ ผู้เขียนได้นำประสบการณ์ที่พบเจอมาเขียนเล่าเรื่องราวให้ผู้อ่านได้รับรู้ ซึ่งนวนิยายเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นความเคลื่อนไหวและภาพสิ่งเร้นลับนั้นชัดเจนขึ้น ผ่านชีวิตของหญิงสามคนของครอบครัวของผู้เขียนเองรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง อันเนื่องมาจากนโยบายพรรคคอมมิวนิสต์ (共产党) ที่มีผลต่อการเป็นอยู่ของประชาชน การปฏิวัติวัฒนธรรม (文化大革命) สภาพเศรษฐกิจ สภาพจิตใจของประชาชนทั้งหมดล้วนเป็นสิ่งที่ไม่มีบอกไว้ในประวัติศาสตร์ของเทศจีนโดยนวนิยายเรื่องนี้ได้รับรางวัลชนะเลิศ วรรณกรรมอิงชีวิตจากสมาคมนักเขียนอังกฤษ และรับรางวัลชมเชยนวนิยายแปลดีเด่นประจำปี 1999 โดยคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

วรรณกรรมแนวทบทวนเรื่องนี้ ได้บอกเล่าเรื่องราวความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอดีตของประเทศจีน วรรณกรรมแนวทบทวนมักนำเรื่องราวที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์กลับมาเล่าใหม่อีกครั้ง เสมือนเป็นการทบทวนเรื่องราวในอดีตโดยผ่านตัวละครที่อยู่ในช่วงเวลาปัจจุบัน นวนิยายเรื่องนี้เล่าถึงความเปลี่ยนแปลงในยุคจีนเจียบภายใต้อำนาจของเหมาเจ๋อตง (毛泽东) โดยผ่านชีวิตอันพลิกผันของผู้หญิงจีนสามชั่วอายุคน ได้แก่ ยาย ผู้อยู่ภายใต้ระบบขุนศึก แม่ ผู้ที่ทั้งชีวิตและจิตใจมอบให้พรรคคอมมิวนิสต์ (共产党) และลูกสาว คือตัวผู้เขียนเองสมัยเป็นเยาวชนจีนในช่วงเวลาของการปฏิวัติวัฒนธรรม (文化大革命) โดยผู้เขียนบอกว่า “หงส์ปา” เป็นเรื่องราวของแม่เสียส่วนใหญ่ ซึ่งเขียนถึงท่านอย่างตรงไปตรงมาและยุติธรรมต่อท่าน เรื่องราวของแม่อยู่ในช่วงเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อทางการเมือง ขั้วเคี้ยวระหว่างพรรคก๊กมินตั๋ง (国民党) กับพรรคคอมมิวนิสต์ (共产党) เรื่องของแม่คาบเกี่ยวกับความไม่แน่นอนทางการเมืองและชีวิตในครอบครัว แม่เป็นคนเด็ดเดี่ยวเป็นนักปฏิวัติ แต่ตัวผู้เขียนเองปฏิเสธพรรคคอมมิวนิสต์ (共产党) อย่างสิ้นเชิง จึงตัดสินใจไปใช้ชีวิตอยู่ประเทศอังกฤษ นวนิยายเรื่องหงส์ปาเขียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่ไม่มีการพูดถึงและขัดแย้งกับประวัติศาสตร์

กระแสหลัก ซึ่งคนทั่วไปคุ้นเคยเกี่ยวกับจีนหรือผู้นำจีนอย่างเหมาเจ๋อตง (毛泽东) ผู้เขียนเผยถึงวิธีการหาข้อมูลที่ไม่สนใจประวัติศาสตร์กระแสหลักกว่าจะเขียนไว้อย่างไร ซึ่งหลังการค้นคว้าเพื่อเขียนหนังสือ ทำให้รู้สึกประหลาดใจกับสิ่งที่พบเจอ ซึ่งมันแตกต่างจากประวัติศาสตร์กระแสหลักเป็นอย่างมาก อย่างเช่นผู้นำที่ยิ่งใหญ่เหมาเจ๋อตง (毛泽东) ที่ผู้คนให้การยกย่องนั้นแทบจะเหมือนปีศาจซาตาน แต่ผู้อ่านจะสัมผัสได้ถึงความเที่ยงตรง ความเป็นธรรมในการเรื่องเล่า ซึ่งผู้เขียนมิได้ตัดสินว่า ถูก-ผิด หรือดี-ชั่วแต่อย่างใด ผู้เขียนประทับใจกับเรื่องราวใหม่ที่ค้นพบและอยากให้เกิดความยุติธรรมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์จึงนำสิ่งเหล่านี้มาบอกเล่าผ่านนวนิยายเรื่องนี้ให้ผู้คนได้รับรู้

นวนิยายเรื่องหงส์ป่า 《鸿》 ถูกนำเข้ามาในประเทศไทยโดยสำนักพิมพ์นานมี โดยทางสำนักพิมพ์ได้ให้เหตุผลว่า นวนิยายเรื่องนี้เป็นนวนิยายชีวิตจริงที่เกิดขึ้นบนผืนแผ่นดินจีนเมื่อประมาณ 90 กว่าปีที่ผ่านมา ที่ผู้เขียนได้เขียนจากเหตุการณ์จริงที่ครอบครัวตัวเองต้องประสบโดยตรง โดยการโยกย้ายภายในครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ตั้งแต่รุ่นยายมาสู่รุ่นแม่จนมาถึงรุ่นลูก ผู้เขียนได้ผูกเรื่องราวขึ้นตามลำดับ และถ่ายทอดออกมาอย่างมีชีวิตชีวา โดยให้ความรู้ลึกซึ้งความสนใจใคร่รู้อยู่ตลอดเวลาด้วยสำนวนภาษาที่ตรงไปตรงมาถึงแม้จะเสริมความคิดเห็นส่วนตัวในบางส่วน แต่ก็คงไว้ซึ่งความเป็นกลางของเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1949-1970 เป็นยุคที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนภายใต้การนำของเหมาเจ๋อตงเรืองอำนาจ ภาพลักษณ์ของจีนในสายตาของบุคคลภายนอกก็คือ “อาณาจักรแห่งความลึกลับ” ซึ่งน้อยคนนักที่จะมีโอกาสเข้าไปเห็นและมีหนังสืออยู่เพียงไม่กี่เล่มที่เขียนเกี่ยวกับชีวประวัติที่เป็น “ส่วนตัว” ของผู้นำจีน ไม่ว่าจะเป็นเหมาเจ๋อตง (毛泽东) หรือเติ้งเสี่ยวผิง (邓小平) บุคคลเหล่านี้เป็นผู้รื้อระดับชาติทั้งสิ้น จึงทำให้นวนิยายเรื่องนี้ถูกจับตามองและได้รับการตอบรับจากผู้อ่านอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน

2.วรรณกรรมแนวสังคมนิยม (现实主义文学) “เมฆเหินน้ำไหล” 《行云流水》¹

เรื่องเล่าของความขัดแย้งทางค่านิยม เก้า-ใหม่

นวนิยายเรื่องเมฆเหินน้ำไหล 《行云流水》 เป็นวรรณกรรมแนวสังคมนิยมที่สะท้อนถึงการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ของชาติและพยายามลบภาพของอุดมการณ์และอำนาจทางการเมืองที่เข้ามาบดบังความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน แต่ให้ความสนใจชีวิตคนธรรมดาสามัญ โดยผู้เขียนจะเล่าเรื่องโดยใช้ทัศนคติ ข้อคิดเห็นหรืออารมณ์ความรู้สึกของตนเองลงไปในตัวบท แต่จะไม่ตัดสินว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูกพร้อมทั้งบอกเล่าถึงสภาพสังคมจีนที่กำลังปรับตัวไปสู่สังคมที่พึ่งพิงระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมากขึ้น แสดงให้เห็นกระบวนการพัฒนาสังคมไปสู่ความเป็นสมัยใหม่ ซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้งทางคุณค่า จนนำไปสู่ความกระอักกระอ่วนและความขัดแย้งทางค่านิยม วรรณกรรมเรื่องนี้สะท้อนสภาพสังคมปัญญาชนจีนในปัจจุบัน เนื้อหาที่สื่อออกมามีความเป็นสากลและทันสมัย แม้ว่าเวลาจะผ่านไปนานเท่าใดก็ยังยกหน้าที่ยุคสมัยและกระแสความขัดแย้งทางค่านิยมแบบเก่าและใหม่ ได้ดีเมื่อออกมาให้โลกภายนอกได้รับรู้ ซึ่งนวนิยายเรื่องนี้เป็นเรื่องราวของสังคมปัญญาชนที่เจริญเติบโตและศักดิ์ศรีของนักวิชาการ ถูกทำลายด้วยความผิดเคืองทางเศรษฐกิจ ความฉ้อฉลของเพื่อนร่วมงาน การทุจริตติดสินบนของลูกศิษย์ ความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ ตลอดจนการที่ได้กรุณาใหม่ไม่เคารพผู้อาวุโส และมีค่านิยมใหม่ให้ความสำคัญเรื่องเงินทองมากกว่าความรู้

¹ ผู้ประพันธ์นวนิยายเรื่อง 《行云流水》 มีนามว่าฟ่งฟ่ง (方方) เกิดที่นครนานจิง (南京) เมื่อปี ค.ศ.1955 เมื่อวัยเยาว์ได้ติดตามบิดามารดาอยู่ที่นครอู่ฮั่น (武汉) เมื่อสำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายในปี ค.ศ. 1974 แล้ว ได้ไปเป็นกรรมกรขนถ่ายสินค้า 4 ปี หลังจากนั้นในปี ค.ศ.1978 ได้สอบเข้าศึกษาต่อที่คณะอักษรศาสตร์ สาขาภาษาจีน มหาวิทยาลัยอู่ฮั่น จนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ขณะที่เขานักศึกษาได้เริ่มเขียนนวนิยายและบทกวี หลังจากสำเร็จการศึกษาได้เข้าทำงานที่สถานีโทรทัศน์มณฑลหูเป่ย์ (湖北) ฟ่งฟ่ง (方方) เป็นสมาชิกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย รองนายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย หัวหน้ากองบรรณาธิการนิตยสาร Contemporary Celebrities และสมาคมนักเขียนจัดลำดับให้ ฟ่งฟ่ง (方方) ให้อยู่ในกลุ่มนักเขียนแนวหน้า

นวนิยายเรื่องนี้ได้นำเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคมจีนปัจจุบันที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาประเทศตามนโยบายสี่ทันสมัยของผู้นำจีนเติ้งเสี่ยวผิง (邓小平) ที่เริ่มขึ้นใน ค.ศ. 1978 และดำเนินต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน ทำให้เศรษฐกิจของจีนเติบโตขยายตัวและดีขึ้นกว่าเดิม ความก้าวหน้าทางวัตถุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประชาชนมีเสรีภาพมากขึ้น มีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปจากเดิม สังคมเปิดกว้างขึ้นต่อวัฒนธรรมต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมตะวันตก พร้อมกับการแพร่เข้ามาของค่านิยมทางวัตถุและเงินตรา นอกจากนั้นกลุ่มพ่อค้าและผู้ประกอบการรายย่อยที่เกิดขึ้นจากการใช้นโยบายสี่ทันสมัยก็มีู่ทางและโอกาสในการแสวงหาเงินตราความมั่งคั่งจากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ผู้ที่ทำงานในบริษัทธุรกิจทั้งของรัฐและของนักลงทุนต่างชาติ ช่างฝีมือ ผู้ใช้แรงงาน ผู้ประกอบอาชีพอิสระมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ในทางตรงข้าม ผู้เป็นข้าราชการ อาจารย์มหาวิทยาลัย นักวิชาการซึ่งเคยมีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจในระดับแนวหน้า กลับมีสถานะที่ถดถอยลง ขณะเดียวกันข้าวของก็แพงขึ้นจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ดำเนินไปอย่างมีพลวัต จากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นทำให้ชาวจีนมีความขัดแย้งกันในด้านทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และจริยธรรม ระหว่างชาวจีนรุ่นเก่าที่ผ่านการต่อสู้กับความลำบากในช่วงของการพัฒนาประเทศตามแนวทางสังคมนิยม กับชาวจีนรุ่นใหม่ที่เป็นไปตามกระแสพัฒนาให้เป็นสี่ทันสมัย ดังนั้นนวนิยายเรื่องนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้งดังกล่าว และการปรับตัวของชาวจีนรุ่นเก่าให้เข้ากับกระแสความเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีทั้งที่ปรับตัวได้และผู้ที่ล้มเหลว จุดเน้นของเรื่องอยู่ที่สังคมปัญญาชน รุ่นเก่าและปัญญาชนรุ่นใหม่ที่มีอุดมคติและระบบคุณค่าที่แตกต่างกัน คุณค่าเดิมเน้นความรู้และคุณธรรม อันเป็นคุณสมบัติของนักปราชญ์ คุณค่านี้อาจเสี่ยงถูกทำลายจากวัฒนธรรมใหม่ที่มีความพึงพอใจทางวัตถุเป็นอุดมคติสูงสุด นวนิยายเรื่องนี้ช่วยแสดงให้เห็นถึงสัจธรรมของชีวิต ความเปลี่ยนแปลงย่อมเป็นเรื่องธรรมดาของชีวิต เหมือนเมฆที่ลอยเหินและน้ำที่ไหลริน ไม่มีสิ่งใดบังคับควบคุมได้ ชีวิตย่อมเปลี่ยนแปลงไปเป็นนิจ ความเข้าใจสัจธรรมนี้จะทำให้มนุษย์ดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

ไม่เปิดเผยตนเองเพราะความยึดมั่นถือมั่นใด ๆ เมื่อเข้าใจและยอมรับสัจจะแห่งชีวิตย่อมเกิดปัญญาสร้างสรรค์ประโยชน์ได้ ไม่ท้อถอย สิ้นหวัง หรือเพ่งโทษสิ่งใด การดำรงอยู่ด้วยปัญญาจึงควรค่าแก่ความเป็น “ปัญญาชน” ที่สงบงาม เหมือนกับเมฆเหินเคลื่อนไปและสายน้ำไหลริน ซึ่งตรงกับความเห็นของ นฤมิตร สอดสุข (2551) ที่กล่าวไว้ว่า ภาพรวมของปัญญาชนจีนที่มีเกาเหรินหยุน (高人云) เป็นตัวเอกของเรื่อง “เมฆเหินน้ำไหล” ในมิติเชิงวิชาการนี้ นับเป็นการสะท้อนให้เห็นชีวิตเบื้องหลังของแวดวงการศึกษาระดับอุดมศึกษาของจีนได้ชัดเจน ที่ยังไม่สามารถหาจุดลงตัว ระหว่างการมุ่งมั่นด้านการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิต กับการทุ่มเทให้กับการค้นคว้าวิจัยเพื่อ ประโยชน์ในการพัฒนาความรู้เพื่อการพัฒนาประเทศในวงกว้าง และเพื่อประโยชน์ด้านการเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิตไปพร้อมกัน ข้อสรุปอันควรถือเป็นทางออกในเรื่องนี้ก็คือ จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับผลงานด้านการเรียนการสอนว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการได้รับการเพิ่มพูนตำแหน่งทางวิชาการ นอกเหนือไปจากการมีผลงานทางวิชาการและด้านงานวิจัยควบคู่กันนั่นเอง

นอกจากนี้ยังมีผลงานของณัฐปภัสร ชาญนนทวัฒน์ สุภัค มหาวรรการ และธนศ เวิร์กษาดา (2560) ที่กล่าวไว้ว่า เกาเหรินหยุน (高人云) มีอุดมการณ์ที่จะสร้างประโยชน์ แก่ประเทศชาติจึงเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อประกอบอาชีพอาจารย์ให้ความรู้แก่นักศึกษา ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญให้ประเทศในอนาคต การเลือกอาชีพ อาจารย์มหาวิทยาลัย ทำให้เกาเหรินหยุนต้องเสียสละ ความสะดวกสบายและเงินทอง รับรายได้น้อยกว่าอาชีพอื่น เกาเหรินหยุนและอาจารย์มหาวิทยาลัยคนอื่นต่างก็ทำงานลำบาก เนื่องจากนักศึกษาไม่ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีขาดความรับผิดชอบ คือ ไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ ไม่ตั้งใจทำการบ้าน นักศึกษานัดอาจารย์เพื่อทบทวนวิชา แต่ไม่มาตามนัด เพราะไปร่วมงานเต้นรำ และไม่แจ้งยกเลิกนัดกับอาจารย์ นักศึกษาไม่มีความซื่อสัตย์ กล่าวคือนักศึกษาติดสินบนอาจารย์เพื่อให้สอบผ่าน ผู้ร่วมอาชีพอาจารย์หลายคนล้มเลิกที่จะยึดมั่นในอุดมการณ์แต่เกาเหรินหยุนยังตั้งมั่นที่จะเสียสละ อุทิศตนและรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนได้อย่างดีเช่น ตอนที่หัวหน้าและรอง

หัวหน้าภาควิชาสั่งให้เกาเหรินหยุน (高人云) ปรับข้อสอบให้ง่ายขึ้นเพราะมีนักศึกษาสอบไม่ผ่าน แต่เกาเหรินหยุน (高人云) ไม่คิดจะปรับข้อสอบเพราะตั้งใจจะสร้างนักศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติ

3.วรรณกรรมแนวแสวงหารากเหง้า (寻根文学): “หมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า ” หมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า 《小鲍庄》¹ เรื่องเล่าของความกตัญญู

นวนิยายเรื่องหมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า 《小鲍庄》 เป็นผลงานการประพันธ์ของหวังอันอี (王安忆) นักเขียนหญิงที่มีชื่อเสียงในวงการวรรณกรรมร่วมสมัย เป็นงานเขียนที่มีฉากพื้นหลังสะท้อนภาพชีวิตในหมู่บ้านชนบทของจีน ในช่วง ค.ศ.1960 ซึ่งใช้ระบบคอมมิวนิสต์จนถึงยุคสี่ทันสมัยตามนโยบายของเติ้งเสี่ยวผิง (邓小平) ในช่วง ค.ศ. 1978 ซึ่งประเทศจีนพัฒนาก้าวหน้าไปตามสังคมโลก หมู่บ้านแห่งนี้มีประวัติยาวนานกว่า 100 ปี คนในหมู่บ้านล้วนเป็นเชื้อสายตระกูลเป่าที่สืบทอดกันหลายชั่วอายุคน หมู่บ้านตระกูลเป่าแห่งนี้เป็นเหมือนมรดกสรวงใหญ่หรือโลกจำลองใบเล็กที่มีมนุษย์อยู่ร่วมกันหลากหลายตัวละครในนวนิยายเรื่องนี้ถ่ายทอดความเป็นมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งความเมตตา ความเห็นแก่ตัว ความมีอคติ อวิชชา ฯลฯ นอกจากนี้ยังสะท้อนประสบการณ์ชีวิตของมนุษย์ ทั้งการเกิดการตาย ความรัก การพลัดพราก ความคับแค้น ชิงชัง ความรัก และความเศร้า ฯลฯ ตัวละคร

¹ ผลงานการประพันธ์ของหวังอันอี (王安忆) เกิดเมื่อ ค.ศ. 1954 ที่นครนานจิง (南京) มณฑลเจียงซู (江苏) บรรพบุรุษเป็นชาวอำเภอถงอัน (同安区) มณฑลฝูเจี้ยน (福建省) เธอเติบโตที่นครเซี่ยงไฮ้ (上海) เนื่องจากครอบครัวได้ย้ายมาอยู่ที่นี่ตั้งแต่ ค.ศ.1955 หลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใน ค.ศ. 1969 หวังอันอี (王安忆) ถูกส่งไปทำงานและใช้ชีวิตในชนบทเช่นเดียวกับเยาวชนอื่น ๆ ในสมัยการปฏิวัติวัฒนธรรม เธอจึงไปอยู่ที่มณฑลอานฮุย (安徽省) หลายปี และได้เริ่มเขียนนวนิยายในยามว่างตามรอยมารดา ผลงานของเธอได้ตีพิมพ์ครั้งแรกใน ค.ศ. 1975 ต่อมาใน ค.ศ. 1978 เธอได้กลับไปอยู่ที่นครเซี่ยงไฮ้ ทำงานเป็นบรรณาธิการของวารสาร “ยุคสมัยแห่งเยาวชน” นวนิยายเรื่อง หมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า ได้รับรางวัลนวนิยายขนาดกลางดีเด่นระดับชาติใน ค.ศ. 1985-1986 นวนิยายเรื่องนี้ของเธอ มีผู้แปลเป็นภาษาต่างประเทศ อาทิ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น เช็ก และเกาหลี นอกจากนี้ หวังอันอียังได้รับรางวัล “นักเขียนหญิงผู้สร้างสรรค์ผลงานจีนร่วมสมัย” ครั้งที่ 1 ใน ค.ศ. 1998 และต่อมาในปี ค.ศ. 2001 หนังสือพิมพ์ Sin Chew Daily (星洲日报) ของมาเลเซียได้ขนานนามเธอว่า “นักเขียนหญิงผู้สร้างสรรค์ผลงานภาษาจีนดีเด่น”

เด่น ๆ หลายตัวมีบุคลิกและเรื่องราวน่าจดจำ อย่างเช่น เลาจ่า (捞渣) หรือเป้าเหรินผิง (鲍仁平) ลูกชายคนสุดท้ายของเป้าเหียนซาน (鲍彦山) เป็นเด็กที่มีจิตใจดี มีคุณธรรมสูง ตั้งแต่วัยเยาว์ เลาจ่า (捞渣) เอาใจใส่ดูแลปู่ห้า ชายชราผู้ไม่มีลูกหลานและไร้ญาติพี่น้อง เมื่อครั้งน้ำท่วมหมู่บ้าน เลาจ่า (捞渣) ช่วยชีวิตปู่ห้าได้แต่ตัวเองต้องจมน้ำตาย วีรกรรมของเลาจ่าทำให้ชาวบ้านยกย่องนับถือ จัดงานศพให้อย่างสมเกียรติ เป้าเหรินผิง (鲍仁平) ผู้อยากเป็นนักเขียนได้นำเรื่องราวของเลาจ่าไปเขียนเป็นรายงานส่งหนังสือพิมพ์หลายฉบับ จนในที่สุดวีรกรรมอันสูงส่งของเลาจ่าก็ได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนระดับท้องถิ่นไปจนถึงระดับมณฑล ทางหนังสือพิมพ์ส่งนักข่าวเข้ามาทำรายงานข่าวอย่างละเอียดโดยสัมภาษณ์คนในหมู่บ้าน ทำให้ชื่อเสียงของเลาจ่าโด่งดังไปทั่ว มีผู้คนจากต่างอำเภอหล่งไห่เข้ามาแสดงความเคารพสุสานของเลาจ่า เขาจึงได้รับการยกย่องจากคณะกรรมการสมาพันธ์เยาวชนมณฑลให้เป็นวีรบุรุษเยาวชน ต่อมาได้มีการสร้างสุสานของเลาจ่าให้เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน และมีป้ายหินสูงตระหง่าน สลักข้อความว่า “อยู่ชั่ววันจันทร์” คุณธรรมความดีของเลาจ่าได้เปลี่ยนแปลงชีวิตของหลายคน นอกจากได้ช่วยชีวิตปู่ห้าแล้วยังทำให้เป้าเหรินผิงได้เป็นนักเขียนสมดังความใฝ่ฝัน ทางอำเภอก็สร้างบ้านใหม่ให้พ่อแม่และให้เจียนเซ่อจื่อพี่ชายของเลาจ่าได้ทำงานในโรงงาน มีสิทธิรับสวัสดิการของรัฐ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสถานะในสังคมทำให้เจียนเซ่อจื่อมีผู้หญิงเสนอตัวเป็นคู่ครองมากมาย เหวินหัวจื่อน้องชายจึงสามารถครองรักกับคู่หมายของพี่ชายที่แอบรักกันมานานได้ นอกจากสร้างความเปลี่ยนแปลงให้คนในตระกูลแล้ว เลาจ่ายังเป็นบุคคลต้นแบบและเป็นแรงบันดาลใจแก่เหล่าเยาวชนให้ยึดมั่นคุณธรรมความดี

ในส่วนของฉือไหล (拾来) กับอาสะไ่สอง (二婶) เป็นอีกคู่หนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านสะเทือนใจกับความรักต้องห้าม นวนิยายสะท้อนให้เห็นชะตากรรมของมนุษย์ที่ต้องเผชิญกับความขัดแย้งระหว่างแรงปรารถนากับกฎเกณฑ์ทางสังคม อาสะไ่สอง (二婶) ซึ่งเป็นแม่ม่ายรักกับฉือไหล (拾来) เด็กหนุ่มพ่อค้าไร้มีหัวนอนปลายเท้า การร่วมชีวิตของคนทั้งสองได้รับ

การประณามหยามเหยียด ถูกตบตีทำร้าย ทำให้ต้องหลบ ๆ ซ่อน ๆ หลีกหนีสายตาและคำถากถางของเหล่าญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน จนในที่สุดฉือไหล (拾来) ต้องวิ่งหนีจากหมู่บ้านไปขอให้กรรมการตำบลช่วยตัดสิน กรรมการตำบลตัดสินให้หญิงม่ายแต่งงานใหม่ได้ตามกฎหมาย จากนั้นทั้งสองจึงไม่ต้องหลบซ่อน แต่กระนั้นความรักต่างวัยและการที่ฝ่ายชายเข้าไปอยู่ในบ้านฝ่ายหญิงก็ทำให้ฉือไหล (拾来) ถูกนิพนหาว่าเกะผู้หญิงกิน ชีวิตคู่ของทั้งสองคนมีทั้งช่วงหวานชื่นและช่วงมีปากเสียงรุนแรง นานวันเข้าฉือไหล (拾来) รู้สึกรำคาญวาทะถ้อยคำของเธอนั่นและไม่ให้ความเคารพนับถือ วันหนึ่งเมื่อเหลือทน ฉือไหล (拾来) ออกจากบ้านไป แต่เมื่ออยู่ตัวคนเดียว เขารู้สึกหงอยเหงา โดดเดี่ยว จนกระทั่งภรรยาตามมาหา ชีวิตจึงเบิกบาน ดังนั้นแม้จะกลับไปเป็นทาสรับใช้ภรรยาดังเดิมแต่ฉือไหล (拾来) ก็มีความสุข เรื่องราวของตัวละครทั้งสองแสดงให้เห็นว่าครอบครัวมีทั้งหวานชื่นและขมขื่นเป็นธรรมชาติ หากคนทั้งสองมีความรักมั่นคงต่อกันก็สามารถร่วมชีวิตกันได้อย่างมีความสุข

เรื่องราวของเสี้ยวซู่จื่อ (肖翠子) กับเหวินหัวจื่อ (文化子) ก็น่าสนใจ เสี้ยวซู่จื่อ (肖翠子) เป็นเด็กขอทานที่ถูกซื้อไว้เป็น “สะใภ้เด็ก” คือพ่อแม่ฝ่ายชายซื้อขาดจากพ่อแม่เดิมแล้วเลี้ยงไว้เพื่อให้แต่งงานกับเจี้ยนเซ่อจื่อ (建设子) ลูกชายคนโต แต่เสี้ยวซู่จื่อ (肖翠子) พอใจเหวินหัวจื่อ (文化子) ผู้เป็นน้องชายของคู่หมั้นมากกว่า เมื่อถึงอายุเหมาะสมและถูกพ่อแม่ฝ่ายชายบังคับให้แต่งงาน เธอจึงหนีออกจากบ้านไปทำงานเลี้ยงตัวเองในหมู่บ้านอื่น ระหว่างนั้นเธอแอบมาพบเหวินหัวจื่อ (文化子) เสมอแต่ทั้งสองไม่อาจมีความสัมพันธ์มากกว่าคนรักได้เพราะในสายตาของชาวบ้าน เธอได้ชื่อว่าเป็นภรรยาของเจี้ยนเซ่อจื่อ (建设子) จนกระทั่งเจี้ยนเซ่อจื่อ (建设子) แต่งงานกับผู้หญิงอื่น เธอจึงกลับมาบ้านและครองรักกับเหวินหัวจื่อ (文化子) ได้อย่างอิสระ ชีวิตของเสี้ยวซู่จื่อ (肖翠子) เป็นภาพสะท้อนของผู้หญิงจีนที่ยากจนที่ถูกขายราวกับเป็นสินค้า และตกอยู่ในกฎเหล็กของประเพณี เธอไม่มีอิสรภาพที่จะใช้ชีวิตได้ตามอำเภอใจ แต่ในมุกกลับก็อาจกล่าวได้ว่าชนบประเพณีสร้างระเบียบวินัยแก่สังคม ไม่ให้หลงระเหิดไปตามแรงอารมณ์

วรรณกรรมแสวงหารากเหง้าสำหรับเยาวชนคนหนุ่มสาวที่แสวงหารากเหง้าต้นกำเนิด และเป็นวรรณกรรมที่เฟื่องฟูในปี 1980 เป็นต้นมานั้น หลังการปฏิวัติสิ้นสุดลงในปี 1966-1976 นวนิยายเรื่องนี้ทำให้เห็นถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ในบริบทของสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและสะท้อนให้เห็นชีวิตของผู้คนในหมู่บ้านชนบทของจีน วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการเมืองที่พัฒนาเข้าสู่สังคมสี่ทันสมัยในปี 1980 ที่ประเทศจีนได้เปิดประเทศและพัฒนาความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ให้ทันสังคมโลก นวนิยายเรื่องนี้นำเสนอให้เห็นว่า ไม่ว่าระบบสังคมการเมืองจะดีงามสูงส่งอย่างไร ความสุขหรือความทุกข์ของชีวิตและสังคมย่อมอยู่ที่ตัวของมนุษย์เอง หากมนุษย์ยังเต็มไปด้วยความโลภ ความเห็นแก่ตัว ความเขลา ฯลฯ มนุษย์ย่อมเป็นผู้ทำลายสังคมและเป็นภัยต่อมนุษย์ร่วมสังคมเดียวกัน แต่ถึงอย่างไรก็ตามหวังอันอี (王安忆) ก็ไม่ได้สิ้นหวังกับด้านเลวร้ายของมนุษย์ เขายังมองเห็นแง่มุมในจิตใจมนุษย์ว่าแท้ที่จริงแล้วมนุษย์มีเมตตา เอื้อเฟื้อต่อกัน ดังที่ชาวบ้านช่วยกันดูแลปู่เป้าที่ห้า (鮑五爷) ที่อยู่ตัวคนเดียว ป่าใหญ่อุปการะฉือไหล (拾来) เด็กที่เก็บมาจากข้างถนน ภรรยาของเป้าเหียนซาน (鮑彦山) อุปการะเลี้ยงชูจื่อ (肖翠子) เด็กขอทาน (แม้จะมีแผนให้เธอเป็นภรรยาของลูกชายที่สมองซ้ำ) เป้าปิงเตอ (鮑秉得) ไม่ยอมทิ้งเมียที่เป็นบ้าและเลาจา (捞渣) ผู้มีจิตใจสูงส่งสละชีวิตของตนเพื่อช่วยผู้อื่น นวนิยายเรื่องนี้ทำให้เข้าใจความเป็นมนุษย์อย่างรอบด้าน ไม่ด่วนตัดสินคนโดยมองเพียงด้านเดียว แม้ผู้เขียนจะมีน้ำเสียงเสียดสีการ “เห่อวีรบุรุษ” และการ “สร้างตำนานวีรบุรุษ” ที่ใหญ่โตกว่าที่เป็นจริง แต่การเชิดชูความดีเพื่อสร้างสังคมที่สงบสุขก็เป็นสิ่งที่ควรยกย่อง

4. วรรณกรรมแนวสตรีนิยม (女性主义文学)

4.1 “นารีนครา” 《她的城》¹ เรื่องเล่าของสตรีท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์

นวนิยายเรื่อง นารีนครา 《她的城》 เป็นนวนิยายที่เล่าเรื่องผ่านมุมมองของผู้เขียน โดยใช้ภาษาเรียบง่ายและน่าติดตาม โดยมีการลำดับเรื่องราวในปัจจุบันและโยงไปหาอดีตแล้วกลับมาสรุปให้เห็นถึงสาเหตุที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ข้อสังเกตคือนวนิยายเรื่องนี้ใช้คำได้กระชับ แต่กินใจแฝงคติที่คมคายและแทรกเรื่องราวเกี่ยวกับอาหารการกินของชาวจีนในนครอู่ฮั่น (武汉) ได้อย่างมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม นวนิยายเรื่องนี้สะท้อนภาพชีวิต มิตรภาพและสายสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดของผู้คนประหนึ่งสังคมที่มีคุณค่าและความหมายเพื่อเรียนรู้และเท่าทันอย่างเข้าใจโลกมากขึ้น ฉือลี่ (池莉) นักประพันธ์หญิงชาวจีนผู้เล่าเรื่องและถ่ายทอดตัวละครในเรื่องออกมาได้อย่างมีเลือดเนื้อมีชีวิตชีวา และถ่ายทอดออกมาให้ผู้อ่านได้เห็นถึง “ใจจริงหญิงแกร่ง” ที่ไม่อาจวัดหรือประเมินจากภายนอกได้ ซึ่งต้องพิจารณาถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงจากความเป็นแม่ ความเป็นภรรยา ความเป็นเพื่อน ที่ผู้หญิงต้องเรียนรู้และต่อสู้กับความยากลำบากและอุปสรรคในชีวิตจากรุ่นสู่รุ่น ผู้เขียนใช้ภาพถนนสายประวัติศาสตร์ในนครอู่ฮั่น (武汉) ถ่ายทอดออกมาให้ผู้อ่านได้เห็นถึงความเป็นมาของผู้คนในเมืองนี้ จากฉากหลังที่สะท้อนในนวนิยายเรื่องนี้เป็นเหมือนหน้าต่างที่ผู้เขียนเปิดออกให้ผู้อ่านได้มองเข้าไปสำรวจถึงวิถีชีวิตและสังคม เช่นเดียวกับผู้เขียนเองก็มองออกจากรอบหน้าต่างเพื่อสำรวจโลกภายนอกในความเป็นปัจจุบัน ผู้เขียนชี้ให้เห็นสภาพสังคมของคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่ที่มีความคิดและมุมมองแตกต่างกัน อีกทั้งกระแสโลกาภิวัตน์ก็นำพาความเปลี่ยนแปลง

¹ ผลงานการประพันธ์ของฉือลี่ (池莉) เป็นชาวมณฑลหูเป่ย์ (湖北省) เกิดในปี ค.ศ. 1957 หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใน ค.ศ. 1974 ได้ไปเป็นครูสอนหนังสือในโรงเรียนประถมศึกษาชนบทจนถึง ค.ศ. 1976 ได้เข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอู่ฮั่น สำเร็จการศึกษาในปี ค.ศ. 1979 และได้เข้าทำงานที่สำนักงานมัชฌิมาด้านโรคระบาดและเริ่มสร้างสรรค์วรรณกรรม ต่อมาในปี ค.ศ. 1983 ได้มีโอกาสเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยอู่ฮั่น วิชาเอกภาษาและวรรณคดี และสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีในปี ค.ศ. 1987 จึงได้เปลี่ยนชีวิตการทำงานมาอยู่ในแวดวงวรรณกรรมเป็นนักเขียนที่ได้รับรางวัลทางวรรณกรรมหลายรางวัล และผลงานหลายเรื่องได้รับการสร้างเป็นภาพยนตร์ ละครเวที ละครโทรทัศน์ รวมทั้งได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน ญี่ปุ่น เกาหลี และเวียดนาม

เข้ามา ทั้งทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคมและการเมือง แต่ผู้เขียนก็ไม่ได้แบ่งชนชั้นให้เห็นเด่นชัดระหว่างมีเจีย (蜜姐) และเฟิงชุน (逢春) หรือลูกจ้างคนอื่น ๆ ทั้งนี้จากการปฏิบัติและคำพูดของตัวละครในเรื่องอาจตีความได้ว่า “คุณค่าความเป็นมนุษย์นั้นควรมีความเท่าเทียมกัน” เพราะชีวิตนั้นเลือกเกิดไม่ได้แต่เลือกที่จะกำหนดด้วยตนเองได้

นวนิยายเรื่องนี้นำเสนอเรื่องราวความเปลี่ยนแปลงของสังคมจีนผ่านผู้หญิงสามคน สามรุ่นและนำเสนอแนวคิดสตรีนิยมได้อย่างน่าสนใจเพราะอาจสรุปแก่นเรื่องได้จากข้อความที่ว่า “ใจหญิงแท้จริงแกร่งดังเหล็กกล้า” ตัวละครผู้หญิง 3 คน 3 วัยเป็นตัวแทนของคนรุ่นเกา รุ่นกลางและรุ่นใหม่ในสังคมจีน ซึ่งผู้หญิงทั้งสามคนเป็นตัวแทนของผู้หญิงที่ไม่ว่าระบบสังคมหรือวัฒนธรรมจะบีบรัดให้พวกเธอต้องตกอยู่ใต้อำนาจของผู้ชายเพียงใด แต่พลังของผู้หญิงที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวพวกเธอนั้นก็เผยออกมา อาจจะแฝงอยู่ในท่าทีสุขุมสงบเรียบอย่างคุณย่าหรือโผงผางเฉียบขาดอย่างมีเจีย (蜜姐) หรืออ่อนโยนไร้เดียงสาอย่างเฟิงชุน (逢春) แต่ในโลกของผู้หญิง พวกเธอมีอิสระ ทางอารมณ์และความคิด คุณย่าแม้จะอายุ 80 ปี แต่ก็ยังมีพลังใจพลังความคิดที่จะกอบกู้ครอบครัวที่ชวนเซให้กลับมาเข้มแข็งขึ้นมาได้ ในขณะที่มีเจียมีความสามารถทั้งบริหารกิจการงานและบริหารชีวิต เธอสามารถแยกบทบาทหน้าที่ภรรยา กับความรักในโลกส่วนตัวของเธอได้อย่างลงตัว ส่วนเฟิงชุน (逢春) เธอกล้าตัดสินใจที่จะหย่าขาดจากสามีที่เป็นเกย์และมีความรักครั้งใหม่อีกครั้ง นวนิยายเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นบทบาทของผู้หญิงในฐานะแม่และในฐานะเมีย ซึ่งทำให้เห็นถึงพลังแห่งผู้หญิงที่ส่งทอดต่อกันจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อปลูกความกล้าสู้ชีวิตกล้าเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงและกล้าที่จะกำหนดชะตากรรมของตนเอง

ตัวละครคุณย่าวัย 86 ปี ผู้ผ่านชีวิตมาตั้งแต่สมัยรัฐบาลก๊กมินตั๋ง (国民党) ผ่านยุคปฏิวัติวัฒนธรรมของประธานเหมาเจ๋อตง (毛泽东) มาถึงยุคสี่ทันสมัยของเติ้งเสี่ยวผิง (邓小平) คุณย่าเป็นนักสู้ชีวิตและเข้าใจชีวิตดีเยี่ยม สามารถปรับตัวเข้ากับความเปลี่ยนแปลงของสังคมในแต่ละช่วงเวลา พร้อมกับพยายามรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความ

เข้มแข็งของครอบครัว คุณธรรม ปัญญาและความเสียสละของคุณย่าเป็นภาพแทนวัฒนธรรมจีนแบบดั้งเดิม

ตัวละครมีเจีย (蜜姐) ลูกสะใภ้เธอเป็นเสมือนรอยต่อระหว่างสังคมเก่ากับสังคมใหม่ เธอสามารถปรับตัวและเข้ากับสังคมจีนยุคใหม่ที่ผันตัวไปตามกระแสสังคมตะวันตกที่เข้ามาได้ แต่เธอก็เป็นคนมีหลักการและเคารพยึดถือวัฒนธรรมชุมชนดั้งเดิมที่ทำให้เกียรติซึ่งกันและกัน และผูกพันพึ่งพากันตลอดกาล ดังที่เธอถือตัวว่าเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ของชุมชน เธอจึงไม่ยอมให้ร้านซักรองเท้าของเธอเป็นสถานที่ที่เฟิงชุน (逢春) ได้พบปะใกล้ชิดกับชายอื่นในเมื่อยังไม่ได้หย่าขาดจากสามี เธอขอให้เฟิงชุน (逢春) ลาออกเพื่อเป็นการตัดไฟแต่ต้นลม แล้วหลังจากนั้นผู้หญิงทั้งสองคนก็คบหากันอย่างเพื่อนสนิทและมีเจีย (逢春) ให้คำปรึกษาปัญหาชีวิตแก่เฟิงชุน (逢春) อย่างจริงใจ

ตัวละครเฟิงชุน (逢春) เธอเป็นตัวแทนของสาวจีนยุคใหม่ที่อ่อนต่อโลก แต่ก็กล้าหาญที่จะเลือกใช้ชีวิตของตนเองโดยไม่ยอมจำนนกับความผิดหวังในชีวิตแต่งงานอันเนื่องมาจากสามีเป็นเกย์ เธอมาทำงานในร้านซักรองเท้าของมีเจีย (蜜姐) เพื่อพิสูจน์ตนเองว่าเธอพึ่งตนเองได้ หลังจากมีเจีย (蜜姐) รับรู้ปัญหาของเฟิงชุน (逢春) เธอให้คำแนะนำและสนับสนุนให้เฟิงชุน (逢春) ให้โอกาสตัวเองเรียนรู้โลกใหม่และเริ่มต้นเรียนรู้ในสิ่งใหม่

เมื่ออ่านนวนิยายจบลงผู้อ่านจะเห็นถึงความรัก ความเข้าใจและมิตรภาพของคนในสังคมนั้น ๆ ที่สามารถสร้างความสงบและความสุขให้เกิดขึ้นได้ แม้ว่าจะมีช่องว่างหรือความห่างเหินจากกระแสโลกาภิวัตน์เข้ามาแทนที่ก็ตาม หากจิตใจคนยังไม่เปลี่ยนแปลงหรือเห็นแก่ตัว เห็นแก่ธุรกิจมากเกินไป และอีกประการหนึ่งที่เราได้จากการอ่านก็คือ ที่อยู่ที่ยืนของผู้หญิงชาวจีนถูกจำกัดพื้นที่ให้อยู่ในครัว ในบ้านและในอาชีพที่ดูเหมือนต่ำต้อย สุดท้ายคือการปรับความเข้าใจ การมองโลกปัจจุบันที่ต้องเปิดใจกว้างและมองการณ์ไกล ซึ่งผู้เขียนสื่อสารผ่านเรื่องเล่าในอดีตที่เป็นบทเรียนเชื่อมโยงกับสิ่งที่กำลังประสบในชีวิตของตัวละครเฟิงชุน (逢春) จนเกิดเป็นความทรงจำ ความประทับใจและความซาบซึ้ง ชีวิตล้วนมีสองด้าน

เหมือนกับเหรียญ ซึ่งอาจมองกันคนละมุมได้ ชีวิตย่อมมีทั้งสุขและทุกข์คละเคล้ากัน เราต้องเผชิญหน้า ยอมรับและแก้ไข มิใช่ก้มหน้า หลีกหนีหรือโทษว่าเป็นเพราะโชคชะตาฟ้าดิน ชีวิตคนเราเหมือนฤดูกาล ย่อมเปลี่ยนแปลงและแห่งโรย แต่ชีวิตหนึ่งเมื่อเกิดมาก็ต้องเรียนรู้โลกทั้งภายนอกและภายใน แยกแยะและก้าวข้ามมายาคติทั้งปวงให้พ้น ใช้สติปัญญา ประสบการณ์ ยึดถือคุณธรรมน้ำมิตรและความกตัญญูเป็นหลัก คำนึงถึงครอบครัวและความเป็นพี่น้องเป็นสำคัญ ซึ่งตรงกับผลงานของสุวรรณา ตั้งทิฆะรักษ์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า ความเป็นหญิงในนวนิยายเรื่องนารินครา 《她的城》 สะท้อนให้เห็นทั้งเหตุการณ์อันเป็นสภาพสังคมร่วมกับค่านิยมของสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นหญิงของสังคมนครอู่ฮั่น (武汉) ซึ่งมีลักษณะร่วมกับวัฒนธรรมไทยอันได้รับอิทธิพลมาจากสังคมจีนอีกด้วย

นอกจากนี้นวนิยายเรื่องนี้ยังดงามด้วยการบรรยายความเป็นเมืองแห่งวัฒนธรรมของนครอู่ฮั่น (武汉) ซึ่งเป็นเหมือนภาพสะท้อนมุมหนึ่งของอารยธรรมและวัฒนธรรมเก่าแก่ของจีน โดยเฉพาะการเล่าถึงวัฒนธรรมอาหารการกินซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในแต่ละเมือง นอกจากนี้ยังบรรยายอาหารเลิศที่เข้ากับสภาพอากาศได้อย่างน่าเอร็ดอร่อย และยังบอกเล่าถึงเก่าแก่อารยธรรมที่เก่าแก่ ซึ่งเป็นการตอกย้ำแนวคิดเรื่องการปะทะกันระหว่างวัฒนธรรมดั้งเดิมกับวัฒนธรรมใหม่ ผู้เขียนมีน้ำเสียงยอมรับความเปลี่ยนแปลงบางอย่างที่ทำให้ชีวิตสะดวกสบายทันสมัย แต่ก็ย้ำเตือนว่าควรธำรงยึดถือในคุณค่าทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณที่ทำให้ชีวิตมีความประณีต สง่างามไปพร้อมกันด้วย

4.2 “ตลอดกาลนั้นนานแค่ไหน” 《永远有多远》¹ เรื่องเล่าความรักของสตรีท่ามกลางค่านิยมที่เปลี่ยนไป

นวนิยายเรื่อง ตลอดกาลนั้นนานแค่ไหน 《永远有多远》 เป็นผลงานเขียนของเถียนหิง (铁凝) นวนิยายเรื่องนี้ตีพิมพ์ในปี 2557 เป็นผลงานการแปลของสมเด็จพระเทพฯ ที่ทรงมอบให้สำนักพิมพ์นานมีเป็นผู้ตีพิมพ์และเผยแพร่ในประเทศไทย เรื่องราวในนวนิยายเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยจีนปฏิวัติวัฒนธรรมเป็นนวนิยายรักสะท้อนสังคมในยุคเปลี่ยนผ่านวัฒนธรรมของจีน การเปรียบเทียบค่านิยมและคุณธรรมของโลกยุคเก่ากับโลกยุคใหม่หลังการเปิดประเทศของจีน นวนิยายเรื่องนี้เป็นนวนิยายจีนสมัยใหม่ที่ประพันธ์โดยนักประพันธ์ร่วมสมัยอย่างเถียนหิงและเป็นนวนิยายรักสะท้อนสังคม โดยผู้แต่งใช้วิธีการเล่าเรื่องในแบบผู้สังเกตการณ์ “ฉัน” ในเรื่องมิได้เป็นนางเอกแต่เป็นเพียงพี่สาวผู้สนิทสนมและรักใคร่กัน และ “นางเอก” ของเรื่องเป็นนางเอกสมัยใหม่ที่มีภูมิคุณสมบัติเป็นนางเอกในอุดมคติ ซึ่งต้องงดงามเป็นเลิศและทรงคุณธรรม “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) ไม่ได้มีความงามในรูปลักษณะเป็นเลิศแต่อย่างใด แต่มีคุณธรรมเป็นเลิศ คือความงามของจิตใจอย่างสมบูรณ์ที่ทำให้ “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) ต้องทนทุกข์ตามแบบฉบับของนางเอกในอุดมคติ ความทุกข์อันแสนสาหัสของ “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) คือ ความผิดหวังจากความรักที่ฝ่ายชายไม่จริงใจ ทั้งเธอไปคนแล้วคนเล่า แต่เธอก็ยังคง “ตกหลุมรัก” และรักอย่างหัวปักหัวปำ โดยมีอาจจะช่วยตัวเองได้เลย เพราะ “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) เห็นว่าความรักเป็นสิ่งสูงส่งและความรักคือการให้และ

¹ ผลงานการประพันธ์ของเถียนหิง (铁凝) ผู้ประพันธ์นวนิยายเรื่อง 《永远有多远》 เกิดเมื่อ ค.ศ.1957 เป็นชาวมณฑลเหอเป่ย์ (河北省) ในปี ค.ศ.1975 สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเริ่มสร้างสรรค์ผลงานวรรณกรรมมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนวนิยายและความเรียงจำนวนมากกว่าร้อยเรื่อง เถียนหิง (铁凝) เป็นนักเขียนที่ได้รับรางวัลทางวรรณกรรมหลายรางวัล เช่น รางวัลวรรณกรรมหลูซวั้น (鲁迅文学奖) ครั้งที่ 2 รางวัลวรรณกรรมเหลาเสอ (老舍文学奖) ครั้งที่ 1 นอกจากนี้ งานประพันธ์บางเรื่องได้รับการสร้างเป็นภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ รวมทั้งได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศ เช่น รัสเซีย อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน ญี่ปุ่น เกาหลี และเวียดนาม นอกจากการเป็นนักเขียนอาชีพแล้ว เถียนหิง (铁凝) ยังได้รับเชิญไปสอนบรรยายในมหาวิทยาลัยหลายแห่งของจีนเช่นที่ Hebei Normal University /Hebei university /Shanghai University รวมทั้งการบรรยายด้านวรรณกรรมทั้งในและต่างประเทศ

การเสียสละอย่างไม่สิ้นสุด “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) ผู้มีจิตใจงดงาม ซื่อสัตย์ ยอมเสียเปรียบทุกคน ในที่สุดแม้เธอจะพยายามเปลี่ยนตนเองตามค่านิยมของโลกยุคใหม่ ที่ทุกคนต้องรักษาผลประโยชน์ของตนให้มากที่สุด เธอก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงการมีคุณธรรมในหัวใจได้ เธอพยายามอธิบายด้วยซ้ำว่า เธอไม่เคยต้องการเป็น “คนดี” อย่างที่เธอเป็นอยู่นี้เลย เธออยากเป็นสาวสวยทรงเสน่ห์ที่ชายหนุ่มทุกคนลุ่มหลงมากกว่า อย่างไรก็ตาม “นางเอก” ย่อมจะได้รับความสุขตอบแทนในบั้นปลายของความทุกข์ทรมานเสมอ ฉะนั้น พระเอก ที่หึงเธอไปได้ฮึดสู้ของภรรยาคนแรกกลับมา “คุกเข่า” ขอแต่งงานกับ “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) เธอต้องการปฏิเสธ แต่แล้วก็พ่ายแพ้ต่อความสงสารเด็กน้อย จนปฏิเสธไม่ได้ทำให้ดูเหมือนว่านวนิยายนี้จบลงด้วยความสุขตามแบบฉบับ พระเอกกับนางเอกก็ได้แต่งงานอยู่ร่วมกันไปตลอดกาล แม้ว่าพระเอกผู้นี้จะไม่ใช่พระเอกในอุดมคติที่มีคุณธรรมก็ตาม นวนิยายเรื่องนี้สื่อความหมายของเรื่องโดยใช้ความแตกต่างของตัวละครอย่าง “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) ต่างกับ “เสี่ยวลี่” (小六) และ “เสี่ยวปิ่น” (小珍) ผู้หญิงสองคนหลังเป็นผู้หญิงก้ำกั้น ความประพฤติเหลวไหล แต่กลับมีเสน่ห์ดึงดูดใจชายในขณะที่คนทั่วไปมองว่า “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) เป็นคนโง่ เซย ลำหลัง ยอมให้คนอื่นเอาเปรียบ ฯลฯ เพราะเธอเป็นคนง่าย ๆ โอนอ่อนผ่อนตาม เป็นมิตรกับผู้อื่นเสมอ เป็นคนแบบที่คนจีนเรียกว่า “เหรินอี้” (仁义) ซึ่งสมเด็จพระเทพฯอธิบาย การเป็นคนดีมีคุณธรรม อย่างเช่น รักคนอื่นเหมือนรักตนเอง กตัญญู มีขันติธรรม เคารพผู้ใหญ่ ไม่เห็นแก่ตัว อดทนอดกลั้น มีน้ำใจให้ทุกคน ฯลฯ “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) ไม่อาจเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เหมือนสาวคนอื่น ๆ ได้ เธอจึงอกหักซ้ำแล้วซ้ำเล่า เพราะเทิดทูนความรักว่าเป็นสิ่งสูงส่งและมีอุดมคติว่าความรักคือการให้และการเสียสละ แต่ในตอนท้ายเรื่องคนรักที่หึงเธอไปแต่งงานกับผู้หญิงคนอื่น ฮึดสู้กลับมา “คุกเข่า” ขอเธอแต่งงานและเธอก็ใจอ่อนตามนิสัยผู้หญิงที่แสนดีโดยอ้างว่าเพราะสงสารเด็กจนปฏิเสธไม่ได้ ซึ่งคุณสมบัติของ “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) พบได้ยากในโลกสมัยใหม่ แต่ผู้เขียนชักชวนให้คนอ่านคิดว่า ยิ่งสังคมเจริญมากขึ้นเท่าไร คนที่มีคุณธรรมเก่าโบราณหรือคนหัวโบราณแบบ “ไปต้าเลิ่ง”

(白大省) ก็เป็นสิ่งที่โหยหามากขึ้นเท่านั้น และการที่ “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) ดำรงตนอย่างมั่นคงอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมจนในที่สุดมีผู้เห็นคุณงามความดีของเธอ เป็นสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่านว่าของแท้ ของดีจริง ย่อมคงทนต่อกาลเวลาและจะเห็นคุณค่าในที่สุด นอกจากใช้เรื่องราวความรักของตัวละครเพื่อสื่อความหมายของเรื่องแล้ว เถียนหงิงยังใช้ฉากในท้องเรื่องเป็นภาพเปรียบเทียบของสังคมเก่ากับสังคมใหม่ของจีนได้อย่างแยบคาย “ฟู่หม่าหู่ท่ง” (驸马胡同) เป็นชุมชนเก่าแก่ที่มีอดีตแสนหวาน มีบ้านและร้านค้าเล็กๆ น้อย ๆ มีสำเนียงพูดเฉพาะของชุมชน ฟู่หม่าหู่ท่งเป็นความทรงจำถึงภาพของครอบครัวใหญ่ที่คนในชุมชนเหมือนเป็นญาติพี่น้องกัน รักใคร่เอื้ออาทรกัน แบ่งปันกัน ร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกัน และมีชีวิตเรียบง่ายฟู่หม่าหู่ท่งเป็นเสมือนภาพแทนของปักกิ่งยุคก่อนที่ “เรียบบร๊อย สำรวม สมถะ สูงส่ง และโอ่อ่าอ่อนผ่อนตาม” แต่ปัจจุบันหู่ท่งกำลังจะกลายเป็นเพียงความทรงจำถึงอดีตอันสวยงามและไม่ช้าก็สูญหายไปตามกาลเวลา ซึ่งตรงกับผลงานของก่อกั๊กตี้ ธรรมเจริญกิจ และอภริตี เจริญเสนีย์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่านวนิยายเรื่อง “ตลอดกาลนะนานแค่ไหน” มิได้เป็นเพียงนวนิยายรักทั่วไป แต่สิ่งที่ผู้แต่ง ได้แฝงไว้ในทุกเรื่องราวที่เกิดขึ้นนั้น เป็นดั่งเสียงสะท้อนที่ต้องการสื่อไปถึงผู้คนใน สังคมยุคใหม่ ผู้แต่งได้พยายามเตือนใจผู้คนในสังคม เพียงหวังว่าคุณธรรมที่พึงมีนั้น จะไม่สูญหายไปกับกาลเวลาและไม่เปลี่ยนผันไปกับการเปลี่ยนแปลงที่จะมีขึ้นตลอดกาล

ผู้เขียนใช้กรุงปักกิ่งเป็นฉากและให้ตัวละครมีวิถีชีวิตโลดแล่นอยู่ใน “หู่ท่ง” (胡同) สายหนึ่งอันเป็นชุมชนย่านตรอกซอยดั้งเดิมของกรุงปักกิ่งเป็นกลวิธีสื่อความเปลี่ยนแปลงของค่านิยมและคุณธรรมของโลกยุคเก่ากับโลกยุคใหม่ ซึ่งผู้เขียนได้สะท้อนออกมาได้อย่างแยบยลประณีต ในนวนิยาย “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) เปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของคุณธรรมในอุดมคติของโลกเก่า ซึ่งน่าจะสูญหายไปตามกาลเวลา อย่างไรก็ตามความจริงที่ว่า “ไปต้าเลิ่ง” (白大省) ไม่อาจเปลี่ยนแปลงตัวตนที่แท้จริงของตนเองได้ แต่สามารถดำรงอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

4.3 “ความรักใคร่จะไม่ปวดร้าว” 《哪一种爱不疼》¹ เรื่องเล่าของสตรีกับค่านิยม เก่าที่บูชาเทิดทูนความรัก

นวนิยายเรื่อง “ความรักใคร่จะไม่ปวดร้าว” ประพันธ์โดยชวนหนี่ (川妮) เป็นนวนิยายสะท้อนปัญหาชีวิตรักของหนุ่มสาวชาวจีนในสังคมจีนยุคใหม่ จากมุมมองของผู้เป็นทั้งแม่และภรรยากับค่านิยมเก่าที่บูชาเทิดทูนความรักและจบลงอย่างซาบซึ้งด้วยความตระหนักรู้ของตัวละครเอกว่า “ไม่มีความรักใคร่จะไม่ปวดร้าว แต่ผู้ที่จะเปลี่ยนความปวดร้าวนี้ให้เป็นปิติสุขได้นั้นคือ ผู้มีความรักนั่นเอง” ซึ่งนอกจากจะได้เรียนรู้วิถีชีวิตครอบครัวของชาวจีนยุคใหม่แล้วยังได้เรียนรู้การเห็นคุณค่าของตนเองเกี่ยวกับความรักและการประคับประคองความรักให้ยืนยาวอีกด้วย และสถานะความเป็น “หญิง” ในทุกสังคมไม่ว่าจะชนชาติไหนมักเผชิญกับบริบทหลากหลาย โดยเฉพาะเมื่อพวกเขาตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ถือเป็นจุดเริ่มต้นของบทพิสูจน์ในการก้าวผ่านปัญหาต่าง ๆ เรื่องราวเหล่านี้สะท้อนผ่านวรรณกรรมจีนร่วมสมัย “ความรักใคร่จะไม่ปวดร้าว” ที่ตีแผ่สังคมสมัยใหม่ของหนุ่มสาวชาวจีนอันส่งผลต่อนิยามของความรักในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะจากมุมมองของผู้หญิงผู้เป็นทั้งแม่และภรรยาในเวลาเดียวกัน ที่สะท้อนปัญหาชีวิตรักของหนุ่มสาวชาวจีนในสังคมจีนยุคใหม่ผ่านเรื่องราวเข้มข้นของตัวละครเอกชื่อ “หมิ่นหมิ่น” (闵敏) จากความรักที่เคยหวานชื่นกับ “หวู่ตง” (禹东) ผู้เป็นสามี ผ่านไปสู่ความจิตจางจนกลายเป็นความโกรธแค้นชิงชังในที่สุด”

⁶ ผลงานการประพันธ์ของ 川妮 (นามปากกา) นักเขียนหญิงผู้ประพันธ์เรื่อง “ความรักใคร่จะไม่เจ็บปวด” มีชื่อจริงว่า หลิวชุนเฟิง (刘春风) เป็นชาวเสฉวน (四川) เกิดเมื่อ ค.ศ. 1966 เมื่ออายุ 15 ปี (ค.ศ.1981) ได้สมัครเข้าร่วมในกองทัพลดเอกประชาชนและสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากภาควิชาวรรณคดี สถาบันศิลปกรรมศาสตร์ กองทัพลดเอกประชาชน (People's Liberation Army Academy of Art) และได้เริ่มชีวิตนักเขียนในปี ค.ศ. 1990 จนถึงปัจจุบัน 川妮 มีงานประพันธ์ทั้งนวนิยายขนาดยาว ขนาดกลางและขนาดสั้นเป็นจำนวนมาก และได้รับการตีพิมพ์ในวารสารต่าง ๆ เช่น วารสารจงกั๋วจวิเจีย (中国作家) วารสารชิงเหียนเหวินเสวีย (青年文学) วารสารเจี๋ยฟางจวินเหวินอี (解放军文艺) และได้รับรางวัลเหมาโถ่ 茅台杯 ในปี ค.ศ. 2009 นอกจากนี้ยังเป็นสมาชิกของสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย และยังเป็นสมาชิกของสมาคมการละครและวรรณคดีแห่งประเทศไทย (Chinese Theatre Literature Association)

ตัวเอกของเรื่องเป็นหญิงสาวใหม่ผู้มีศรัทธาต่อความรักและตัดสินใจแต่งงานด้วยความรัก แม้จะไม่ได้รับการยินยอมจากพ่อแม่ เธอเสียสละเพื่อสามี ยอมส่งเสียสามีจนจบปริญญาโทและเธอตัดสินใจทำแท้ง เมื่อคิดว่าตนเองไม่พร้อมเป็นแม่ แต่สุดท้ายเธอก็ยอมมีลูก เพราะเห็นแก่สามีผู้แสดงท่าทีรักเด็กหนักหนา การมีลูกทำให้เธอไม่สามารถทำงานได้ ต้องอยู่บ้านเลี้ยงลูกและเป็นทุกข์ เพราะรู้สึกว่าตัวตนของเธอสลายไป แม้แต่ชื่อของเธอ ก็ไม่มีใครใช้เรียกอีกต่อไป ค่านิยมสมัยใหม่ที่ส่งเสริมให้ผู้หญิงพึ่งพาตนเอง เป็นอิสระ เท้าเทียมกับชายกลับทำให้เธอเป็นทุกข์แสนสาหัส จนคิดหนีลูกและสามี แต่ในที่สุดเธอก็ต้องกลับมาบ้าน เพราะเพื่อนรักผู้ที่เธอหวังว่าจะเป็นที่พักพิงสุดท้ายของเธอกำลังป่วยหนัก ต้องให้แม่ผู้ชราดูแลและไม่อาจช่วยเธอได้ นวนิยายรักเรื่องนี้เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามกับค่านิยมที่บูชาเทิดทูนความรัก ทั้งความรักของพ่อแม่ความรักของหนุ่มสาว ความรักของเพื่อน และจบลงอย่างชาญฉลาด ด้วยความตระหนักรู้ของตัวละครเอกว่า ไม่มีความรักใดจะไม่ปวดร้าว แต่จะเปลี่ยนความปวดร้าวนี้เป็นความสุขได้นั่นก็คือ ผู้มีความรักนั่นเอง นวนิยายเรื่องนี้สะท้อนความเป็นจริงของครอบครัวคนจีนแต่ไม่ใช่ทั้งหมด ซึ่งชนวนนี้ได้ถ่ายทอดและสะท้อนความเป็นไปในสังคม ชาวจีนซึ่งมีหลากหลายกลุ่ม และชนวนนี้เลือกที่จะเขียนเรื่องราวของชนชั้นกลางที่แสดงถึงคุณแม่อีกกลุ่มหนึ่งยินดีที่จะไม่ทำงานแล้วออกมาเลี้ยงลูก ฝ้าดูความเติบโตของลูกและโตไปพร้อม ๆ กับลูก ครอบครัวจีนทุกวันนี้เป็นลักษณะครอบครัวเล็กมากขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางความคิด และแม้จะอยู่ในยุควัตถุนิยมแต่คนรุ่นใหม่ก็เชื่อในความรัก ซึ่งความรักที่เจ็บปวดร้าวที่สุดคงหนีไม่พ้นความรักของหนุ่มสาวซึ่งมีความสลับซับซ้อนมาก สำคัญว่าจะประคับประคองอย่างไรให้สามารถก้าวผ่านปัญหาที่เกิดขึ้น สิ่งที่ผู้อ่านที่เป็นผู้หญิงจะได้รับรู้คือสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากการแต่งงาน ส่วนผู้อ่านที่เป็นผู้ชายก็น่าจะเข้าใจสภาพของผู้หญิงเพื่อจะได้เอาใจใส่มากขึ้น ชวนหนิ (川妮) ได้กล่าวพร้อมกับฝากทิ้งท้ายว่า “บทบาทของผู้หญิงจีนในปัจจุบันดีกว่ายุคก่อนมากเนื่องด้วยความพยายามของผู้หญิงที่จะเติบโตและยังมีผู้หญิงอีกจำนวนไม่น้อยที่เลือกจะไม่แต่งงานจนมีคำเรียกติดตลกว่า “เฉินหนิ” หรือ

ผู้หญิงตกค้าง แต่อย่างไรก็ตามถึงจะก้าวหน้าในหน้าที่การงานก็ยังคงไม่ลืมหันกลับมาดูแลครอบครัวและการเป็นแม่บ้านที่ดี”

7. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษานวนิยายของนักประพันธ์หญิงชาวจีนทั้ง 6 ท่าน 6 เรื่อง พบว่า

1. **วรรณกรรมแนวทบทวน** หรือวรรณกรรมเล่าเรื่องในอดีตและสืบเนื่องมาถึงปัจจุบัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่เรื่องหงส์ป่าของจางหรง ที่เล่าเรื่องของผู้หญิงสามคน สามยุคสมัย โดยผู้เขียนนำเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงมาเล่าโดยมีการกล่าวอ้างถึงประวัติศาสตร์ในหลายช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงในจีน ผู้เขียนเล่าถึงชีวิตของ ยาย แม่และตัวเธอเอง โดยผู้เขียนทำให้ผู้อ่านเข้าใจประวัติศาสตร์จีนที่อยู่ในรูปแบบของนวนิยายและบอกเล่าถึงสิ่งที่ผู้หญิงจีนต้องประสบพบเจอ ความไม่เท่าเทียมในสังคม ความเป็นเบี้ยล่างของชายและการห้ามมิปากเสียงใด ๆ ของผู้หญิง นวนิยายเรื่องนี้จึงสะท้อนด้านลบที่หญิงจีนต้องพบเจอในสังคมที่มีการยกย่องความเป็นชายให้อยู่เหนือผู้หญิง

2. **วรรณกรรมแนวสังคมนิยม** หรือวรรณกรรมที่บอกเล่าถึงความขัดแย้งทางค่านิยมของคนรุ่นเก่าที่ยังต้องใช้ชีวิตในสังคมยุคใหม่กับลูกหลานที่มีความคิดและค่านิยมแบบใหม่ ซึ่งนวนิยายเรื่องนี้สะท้อนความจริงหรือความเป็นสังคมนิยมให้ผู้อ่านได้เห็นทั้งข้อดีของค่านิยมแบบดั้งเดิมที่ยึดมั่นความถูกต้อง ความซื่อสัตย์เป็นสำคัญ กับอีกด้านของค่านิยมแบบใหม่ที่ผู้คนต้องดิ้นรนต่อสู้ ซึ่งถูกวัดคุณค่าของคนจากจำนวนเงินที่หามาได้ จนทำให้ต้องทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทองและเพื่อให้ชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จนเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม และมองข้ามคุณค่าของค่านิยมแบบเก่าที่ถูกปลูกฝังมา

3. **วรรณกรรมแนวแสวงหารากเหง้า** หรือวรรณกรรมที่เล่าเรื่องของความกตัญญูของคนจีน นวนิยายแสวงหารากเหง้าเป็นนวนิยายที่ยกย่องแนวคิดและหลักการใช้ชีวิตของขงจื้อ เป็นวรรณกรรมสำหรับเยาวชนคนหนุ่มสาวที่ต้องการตามหารากเหง้าและต้นกำเนิดของจีน

ซึ่งในช่วงนั้นประเทศจีนกำลังอยู่ในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรมและนวนิยายเรื่องนี้ทำให้เห็นถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ในบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและสะท้อนให้เห็นชีวิตของผู้คนในหมู่บ้านชนบทของจีน พร้อมทั้งเล่าถึงวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพทางการเมืองที่พัฒนาเข้าสู่สังคมสังคมนิยมในปี 1980 ที่ประเทศจีนได้เปิดประเทศและพัฒนาความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ทันสังคมโลก

4. วรรณกรรมแนวสตรีนิยม หรือวรรณกรรมที่เล่าเรื่องของสตรีผ่านบริบทการเปลี่ยนแปลงของเมือง นวนิยายแนวสตรีนิยมเป็นนวนิยายที่เข้ามาในไทยมากที่สุด ซึ่งนวนิยายแนวสตรีนิยมจะสะท้อนผู้อ่านได้เห็นถึงความเป็นหญิงในสังคมจีนที่ต้องพบเจอ ไม่ว่าจะเป็นจะเป็นหญิงสาวกับค่านิยมความรักในรูปแบบเดิมที่ยึดมั่นถือนั่นกับความรักที่ต้องซื่อสัตย์และถูกต้องภายใต้รูปแบบของเมืองที่เปลี่ยนไป อย่างเรื่องตลอดกาลนานแค่ไหนหรือจะเป็นรูปแบบความรักของผู้หญิงที่มีทั้งเชื่อในค่านิยมความรักแบบเก่า (ความรักต้องซื่อสัตย์ รักเดียวใจเดียว) เชื่อในค่านิยมแบบใหม่ (ความรักคือ ให้หัวใจนำทางเลือกทำตามความรู้สึก ไม่สนใจความถูกต้อง) อย่างเรื่อง นารินคราและความรักในรูปแบบของหญิงสมัยใหม่ ที่ต้องหาเลี้ยงตัวเองไม่เพียงแต่พึ่งพาสามี แต่สิ่งที่นวนิยายแนวสตรีนิยมสะท้อนออกมาให้ผู้อ่านได้เห็นอย่างแท้จริงคือ จิตใจของหญิงนั้นแข็งแกร่งยิ่งกว่าหินผา ที่บางเหตุการณ์หญิงที่ดูอบอุ่นนั้นอาจจะเด็ดเดี่ยวยิ่งกว่าชายชาติวีร ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ วุชรี ตรีรัตนภรณ์ (2534) ความเป็นเพศหญิงที่ธรรมชาติได้มอบความอ่อนโยนและนุ่มนวล ซึ่งต่างจากเพศชายที่มีความก้าวร้าวและแข็งแกร่งดั่งงาช้าง ทำให้ผลงานการประพันธ์ของนักประพันธ์หญิงที่ออกมามีลักษณะที่ไม่รุนแรง อ่อนโยนและนุ่มนวลกว่า

8. อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยที่ทำให้ผลงานของนักประพันธ์หญิงชาวจีนถูกนำมาเผยแพร่ในประเทศไทย

จากการศึกษาพบว่านวนิยายของนักประพันธ์หญิงชาวจีนที่เข้ามาในประเทศไทยนั้น มีความหลากหลายทางวรรณกรรม อาทิ วรรณกรรมแนวทบทวน วรรณกรรมแนวสังคมนิยมใหม่ วรรณกรรมแนวแสวงหารากเหง้าและวรรณกรรมแนวสตรีนิยม วรรณกรรมที่ได้รับการยอมรับจากผู้อ่านชาวไทยคือ วรรณกรรมแนวสตรีนิยมซึ่งเป็นสิ่งคู่กันกับนักประพันธ์หญิง และจุดเด่นของนักประพันธ์หญิงชาวจีนคือ การเล่าถึงความรักที่เกิดขึ้นได้ทุกยุคสมัยของจีน และบทบาทหน้าที่ของสตรีชาวจีนที่มีขอบเขตจำกัดกับความเจริญเติบโตของเมืองแบบก้าวกระโดด จึงทำให้การปรับตัวและการดิ้นรนเพื่อเอาตัวรอดจึงเป็นสิ่งที่น่าติดตาม ซึ่งนักประพันธ์ชาวจีนได้ถ่ายทอดออกมาอย่างเยี่ยมยอด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานของ จูรี จูลภาค (2528 อ้างถึงใน วาสิ ชันธวร, 2547) ที่ได้ให้ข้อคิดในด้านค่านิยมของสังคมที่มีต่อบทบาทสตรีไว้ว่า ค่านิยมในสังคมมีส่วนทำให้สตรีไม่ต้องมีบทบาทในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา และการพัฒนาชนบท ซึ่งเป็นอุปสรรคและขัดขวางบทบาทสตรีเป็นอย่างมาก เนื่องจากค่านิยมที่กำหนดให้สตรีมีบุคลิกที่อ่อนแอ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และสตรีถูกกำหนดให้มีหน้าที่ปรนนิบัติสามี ดูแลบุตรและทำงานบ้านเท่านั้น

บทบาทของผู้หญิงที่ทำงานด้านวรรณกรรมนั้นได้นำเอาลักษณะพิเศษคือ ความละเอียดอ่อน ความละเอียดละไมที่แฝงไว้ในอารมณ์ ความอ่อนโยน อ่อนหวาน ความรักที่เคลือบอยู่ในความรู้สึก ความอดทนที่มีอยู่ในใจ สิ่งเหล่านี้ทำให้ผลงานที่ปรากฏออกมานั้น สะท้อนอารมณ์ ความรู้สึกที่ซึ้งเกี่ยวกับความรัก ความผิดหวัง ตลอดจนความเจ็บปวดได้อย่างถึงแก่น โดยภาพรวมแล้วนักประพันธ์หญิงจะนำเสนอความเป็นผู้หญิงของตนเองกับผู้หญิงในยุคนั้น เพื่อถ่ายทอดตัวละครหญิงออกมาได้อย่างละเอียดลึกซึ้งและถึงแก่นของความ เป็นหญิง

บรรณานุกรม

- ยุ้งจาง. (2539). **หงส์ป่า**. จิตรารักษ์. ตันรัตนกุล ผู้แปล. สำนักพิมพ์นานมี. กรุงเทพฯ
- ฟางฟาง. (2539). **เมฆเห็นน้ำไหล**. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้แปล. สำนักพิมพ์นานมี. กรุงเทพฯ.
- หวังอันอี. (2555). **หมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า**. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้แปล. สำนักพิมพ์นานมี. กรุงเทพฯ.
- ฉือลี่. (2556). **นารีนครา**. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้แปล. สำนักพิมพ์นานมี. กรุงเทพฯ.
- เทียหงิง. (2557). **ตลอดกาลนานแค่ไหน**. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้แปล. สำนักพิมพ์นานมี. กรุงเทพฯ.
- ชวนหนี. (2559). **ความรักใจจะไม่ปวดร้าว**. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้แปล. สำนักพิมพ์นานมี. กรุงเทพฯ.
- นฤมิตร สอดสุข. (2551). **ผีเสื้อ" และ" เมฆ หิน น้ำ ไหล": นวนิยายฉายภาพเปรียบสังคมจีน" ยุคปฏิวัติวัฒนธรรม" กับ" ยุคสี่ทันสมัย**. International Journal of East Asian Studies, 13(1), 115-134.)
- ณัฐปภัสร ชาญนนทวัฒน์ สุภักดิ์ มหาวรรกร และธนศเวศร์ ภาดา. (2560). **ความดีเป็นสิ่งที่มั่นคง และยังยืน: นวนิยายแปลจีนพระราชินีในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี**. The journal of social communication innovation, 5(2), 133-140.
- สุวรรณา ตั้งทิฆะรักษ์. (2559). **เมืองนี้เป็นของเธอ**. Ramkhamhaeng University Journal Humanities Edition, 35(2).

พรสวรรค์ เณติมยานนท์ และจอมขวัญ สุทธิพันธ์. (2561). ความเป็นหญิงในนวนิยาย เรื่อง

นารีนครา. Interdisciplinary social sciences and communication
journal, 1(2-3), 203-216.

ก่อกัณฑ์ ธรรมเจริญกิจ, และอภิรดี เจริญเสนีย์. (2559). “ตลอดกาลน่านนาคไหนด” หนึ่งใน

พระอัจฉริยภาพด้านการแปลในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี.

วารสารการแปลและการล่าม, 1(1), 210-219.

อมรรัตน์ เนตรธัญญกรวงศ์. (2560). คนผิดปกติและคนปกติ: การอุปมาของภาพลักษณ์

สองสิ่งนี้ในวรรณกรรมคันธารากเหง้าจีน. Veridian E-Journal, Silpakorn
University (Humanities, Social Sciences and arts), 10(2), 950-958.

ชุติมา สัจจานันท์ และคณะ. (2543). การพัฒนาเกณฑ์ประเมินค่าวรรณกรรมไทย.

กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

ธเนศ เวศร์ภาดา. (2549). หอมโลกรวรรณศิลป์: การสร้างสรรค์แห่งวรรณคดีไทย.

กรุงเทพฯ: ปาเจรา.

ตรีศิลป์ บุญขจร. (2523). นวนิยายกับสังคมไทย พ.ศ.2475-2500. กรุงเทพมหานคร:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพิศ เอื้องชะ, สนิท สัตโยภาส และนราวัลย์ พูนพิพัฒน์. (2560). ภาพสะท้อนสังคมและ

กลวิธีการนำเสนอเรื่องสั้นในนิตยสาร“คู่สร้าง คู่สม”. Journal of Graduate
Research, 8(2), 129-144.

วารุณี ภูริสินสิทธิ์. (2545). สตรีนิยม: ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20.

กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

ัญญา สังขพันธานนท์. (2559) อ้างถึงใน อรจิรา อัจฉริยไพบูลย์, (2017). บทความปริทรรศน์

เรื่องสตรีนิยม: การศึกษาวิธีวิทยาผ่านงานวิทยานิพนธ์ร่วมสมัยของไทย. Journal
of Humanities Naresuan University, 14(3), 134-148.

จู่รี จุลภาค. (2528 อ้างถึงใน วาลี ชันธวาร์. (2547). **วาทกรรมผู้หญิงไทยกับความ
แปรเปลี่ยน**. มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์, 1(2), 24-40.

วัชรีย์ ตรีรัตนภรณ์. (2534). **วิเคราะห์วรรณกรรมของอุชเชนี-นิต นรารักษ์**. ปริญญาพนธ์
(กศ.ม. ภาษาไทย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.

Poonsri, R. (2019). **ความรักจะไม่ปวดร้าว**. Manutsayasat Wichakan, 26(1),
436-455.